

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

ЖОВТЕНЬ

9

October

1958

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XV ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська,
Марія Юркевич.Листування й передплату вислати
на адресу:909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.Річна передплата у Злучених Держав
Америци \$3.00

Післяплата \$3.50

Річна передплата в Канаді \$3.25

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодинокое число 35 центів

OUR LIFE

VOL. XV OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.25
per year, half year \$1.75. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Жовтень, 1648 — 310 літ від
того часу, коли гетьман Хмель-
ницький, прямуючи на Варшаву,
облягав Львів. Не здобував Льво-
ва, а пішов далі, щоб заклю-
чити в Замості перемир'я з поль-
ським королем. На пам'ятку цього
постою зветься частина передмі-
стя Львова Богданівкою.19. жовтня 1918 — 40 літ про-
минуло від тієї хвилини, коли у
Львові уконститувалась Україн-
ська Національна Рада для підго-
товки нового державного ладу.8. жовтня 1938 — 20 літ про-
минуло від тієї хвилини, коли в
Ужгороді створено перший уряд
автономного Закарпаття. Дня 26.
жовтня іменовано прем'єром уря-
ду о. д-ра Августина Волошина.19. жовтня 1868 — 90 літ від
народження Євгенії Ярошинської
на Буковині. Одна з перших вчи-
тельок, вона стала близькою спів-
робітницею Н. Кобринської. Пи-
сала нариси, повість „Перекинчи-
ки“. Збирала етнографічні мате-
ріали, за які петербурзьке Географі-
чне Общество нагородило її
срібною медаллю. Її збірка узорів
увійшла у велике видання Коль-
бенгаера. Померла 36-літньою у
Чернівцях.Жовтень 1943 — 15 літ від
смерти з рук гештапо д-ра Хариті
Кононенко, відомої громадської
діячки з першої еміграції. Вперше
почала проявляти себе у студент-
ських кругах Канади, де у 20-тих
роках входила до управи Інститу-
ту П. Могили. У 1934 р. допомага-
ла організувати перший жіночий
з'їзд на Закарпатті. У слідуєчих
роках діяла як організаторка Сек-
цій Сільських Господинь у Гали-
чині, де здобула собі популяр-
ність. Під час війни працювала на
Волині, як уповажнена Україн-
ського Червоного Хреста. За зв'я-
зок із УПА її арештовано й роз-
стріляно разом із сотнею провід-
них людей Волині.Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної
„О Й, ХТО ТА М?“Гарні ілюстрації, кольорова
обгортка. — Коштує 80¢.
Замовляти в Централі СУА

Зміст:

Окружні Зізди

Із підсовєтських шкіл

Г. Лашенко: Захочеш і будеш

Успіхи юначок

М. Тарнавська: Стара історія

КАО: Як то з тим каменем?

Із листів до редакції

Д. Р.: Надійна піяністка

Відійшла піонерка

К. Кучер: Куховарський курс

Конгрес Міжнар. Жін. Союзу

Нова голова ЛУКЖ

Зірка: Українське помешкання

Вишивані завіски

Н. Наркевич: Біляк

Г. Чо.: Оксана й киця

Н. Харченко: Морська зірка

Вісті з Централі

Річні збори Гол. Управи

Г. Совачева: Кризь пориви життя

На обгортці:

Співачка Євгенія Зарицька

Наші читачки-залишенці хвилю-
ються, що їх передплати на „Наше
Життя“ вичерпуються. Не забу-
вайте їм їх відновити. Хто черго-
вий?Подаруйте „ДУХ ПОЛУМ'Я“ Лесі
Українки до найближчої амери-
канської бібліотеки. Ця книжка
освідомить світ про нашу куль-
туру.ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
CanadaMrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, EnglandЗИМОВІ ВІРШИКИ й КАЗКИ
..знайдете у книжціЛисточки
й платочкиУпорядкувала М. Юркевич
Ціна 40 центів
Замовляти в Централі СУА

ВІТАЄМО

В ІМЕНІ ЗОРГАНІЗОВАНОГО ЖІНОЦТВА ЗДА

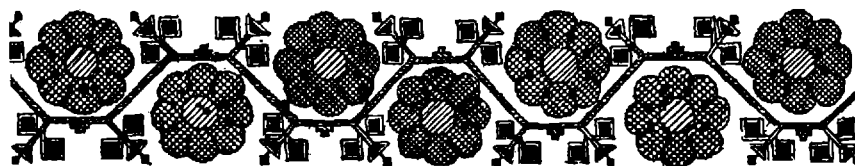
ІХ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВО

КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО

ПЕРШОГО МИТРОПОЛИТА АМЕРИКИ І ПЕРШОГО НАШОГО АРХИЄПИСКОПА ФІЛАДЕЛФІЇ

НА МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛІТА, ВЛАДИКО!

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Окружні Зізди

Через великі простори цієї країни не можна відбувати щороку загальних зборі у центральних організаціях. Це великий кошт і велика витрата часу. Та контакт між членством і обмін думок необхідні. Це заступають нам Окружні Зізди.

Щороку восени сходиться членство округи на таку нараду. Це є в дійсності загальні збори Окружної Ради, на яких вибирають її управу. Та для округи це є щось більше. Це є розгляд якоїсь основної ділянки нашої праці, обмін досвідом, постанова на майбутнє. Це є наснага, яку дістає вона на цілий громадський рік. Слушно назвала це одна з округ „малою Конвенцією США“.

Стоїмо перед третім Окружним Зіздом цієї каденції. На першому обговорено суспільну опіку, на другому культурно-освітні, а те-

мою третього будуть виховні справи. До цього вже підготовляються Окружні Ради. Бо Окружні Зізди впровадили в нас ще одну новинку. Вони працюють при помочі комісій.

Більшість округ вже запровадила в себе й випробувала цю форму. Виявилось, що найкраще вибрати комісію заздалегідь, по можності перед вакаціями. Вона дістає певну ділянку праці й хоч не працює під час літнього часу, проте вже намічує собі плян. Впродовж вересня вона сходиться кілька разів. У дискусії, в обміні думок розгортається поволі дана тема. Бачиться її з різних сторін, шукається для неї найкращого вияву, найбільш актуальних можливостей. І з таким вислідом приходить комісія на Окружний Зізд. Вона добре підготована й на всі запити чи за-

киди вміє добре відповісти. Тема вже не вимагає обширної дискусії, бо є вислідом уважної застанови гурта людей.

Та найближчий Окружний Зізд матиме ще одне важливе завдання. Стоїмо перед XII Конвенцією США. Отже його завданням є підготувати до неї членство своєї округи. Та видвигнути думки і проекти свого членства перед найвище форум організації.

Оце буде також змістом найближчих Окружних Зіздів. Важлива зустріч, що обєднає всі провідні одиниці і членство округи в одну цілість. Тому повинно прибути якнайбільше членок на цей Окружний Зізд. Щоб він став — коли не „малою Конвенцією“, то все ж таки — вступом до XII Конвенції США.

Із підсоветських шкіл

У журналі „Радянська Жінка“ є рубрика „На педагогічні теми“. Там подають учительки свої спостереження про всякі шкільні події. Є силуетки учнів і їхніх батьків, часом і перебіг лекції, чи згадка про ювілей учительки. Одним словом — відбивається дещо зі шкільного життя.

Та зрозуміло, що всього писати не можна. Наприклад, немає критики педагогічної системи, чи звіту з її вислідів. Бо ж цього в советській пресі торкатись не вільно. Але між стрічками цієї рубрики багато дечого можна прочитати. Часом з опису або діалогу виростає ціла картина.

Ось учителька Емма Платонова описує лекцію на початку учебного року, коли діти мали розказати про свої вакації. Вона викликає дітей по черзі, щоб поділились враженнями.

— Та ось підвелась і Ася Герман. Насамперед вона підкреслено сказала, що на власній машині з татом і з мамою їздила в Москву. Хоч потрапити на виставку картин Дрезденської галереї було нелегко, вони дістали квитки. Обличчя дітей хмурніли. Перервавши хвастуху, хтось спитав:

— Що ж ти там бачила?

— Взагалі дурниці... Якісь святі намальовані, нічого цікавого, — байдуже відповіла Ася. Це все, що могла сказати дівчинка, відвідавши скарбницю світового мистецтва.

У школі і вдома Ася груба, нескромна, неохайна. На годинах вона малює жіночі голівки, нові моделі суконок, іноді пропусає заняття під приводом мігрени. Вона просить виховательку написати матері, щоб їй дозволили залишити музичну школу. Вона ледача, нічим не допомагає старшим, не береже того, що купують.

Ось зразок виховання дітей советської буржуазії. Бо вона належить до неї, коли власною авто-машиною відбула з батьками поїздку до Москви. А дальшим осягом вважає тільки роздобуття квитків, що „їх важко було дістати“ Сама Дрезденська галерея в неї не знайшла розуміння.

Вчителька додає кілька рис дівчинки у шкільній роботі. Видно, провідала її і вдома. Знайшла те саме відношення до своїх обов'язків, а помочі нізвідки. Бо в батьків, мабуть, немає розуміння для цього.

Яке відношення батьків до школи, розказує Емма Платонова в іншому місці.

— Збираючись якимось із однокласниками на виставку індійських виробів, дівчинка Олена прохала купити квиток і для бабусі, за якою вона побігла додому. Вже у вестибюлі виставки Олена почувала:

— Охота тобі з бабусяю тягатись?

Це сказав Валерій Севрюков. Олена косо подивилась на Валерія. Але він не засоромився. Вдома хлопчика не навчили поважати дорослих. Мати без пам'яті пестить сина. А Валерій вчиться погано, обдурює дорослих, багато часу проводить за телевізором. Якимось на годині української мови хлопчик малював непристойні малюнки і нагрубив учителю. Викликали батька. Довідавшись, у чому річ, він здивувався:

— І це все? Чи варто було турбувати? У вас у школі неправильно виховують дітей.

З дорослих, насамперед із батьків, беруть діти приклад у всьому. Вони наслідують їх манеру говорити, одягатись, поведінку в особистому й суспільному житті.

Оце натяк на те, що Валерій вдома не має належного виховання. Він теж походить із родини „відповідальних працівників“, коли може проводити час перед телевізором. А батько добачує все лихо у шкільному вихованні, а не в домашній атмосфері.

Яка насправді ця атмосфера і як там ставляться до вчителів, покаже інший епізод. На початку учебного року вихователька шостої класи вибрала час, щоб відвідати своїх учнів вдома.

— Було близько дев'ятої години вечора, коли вчителька натиснула дзвінок біля дверей квартири доцента Ламає. Двері відчинив батько Віти. Не вважаючи за потрібне запросити вчительку увійти, він

тут же, на сходах, став скаржитись: Віта дуже втомлюється, їй важко вчитись одночасно у двох школах: загальноосвітній і музичній, і він просить звільнити дочку від деяких навантажень.

Учителька визнала неможливим розмовляти на сходах про таке важливе питання, як виховання дітей і запросила доц. Ламає прийти до школи. Але минали дні, тижні — ніхто не з'являвся, ні батько, ні мати. Не прийшли вони й на батьківські збори. Знову і знову доводилось писати в щоденнику дівчинки, що її батьків чекають у школі. Нарешті батько прийшов. Довелось розказати йому, що Віта тримає себе в школі гордовито. Приходить до школи у дорогих сукнях, а не в уніформі. Якимось треба було на годині ботаніки попрацювати на пришкольній ділянці, але Віта відмовилась, щоб не зіпсувати своїх модельних черевичків. Трудиться дівчинка не любить: у дні її чергування в класі брудно, крейди не вистачає. А вдома кажуть їй, що педагоги її недоцінюють і що не з кожної ученицею їй годиться дружити.

І знов ціла картина. Доцент вважає за можливе приймати вчительку на сходах. (У нього ж напевне партійний квиток, а хто вона?) Лія виховання дочки теж зарисувалась. Їй вільно нехтувати шкільною уніформною чи шкільною працею, а дружити вона сміє напевне тільки з дочкою „відповідальних працівників“.

Емма Платонова наводить ці приклади, щоб показати, як не повинно виглядати виховання вдома та поведінка дітей у школі. Та ці приклади говорять багато більше. Показують грубу соціальну нерівність советського побуту, що відбивається у взаєминах дітей, батьків і вчителів.

УСПІХ СКРИПАЧКИ

Скрипачка Оксана Сімович навчає вже сім літ в одній із найбільших музичних шкіл Філадельфії (Сетлмент Мюзик Скул). За цей час виробила собі марку одного з найкращих педагогів цієї школи, а кілька її учнів уже одержали нагороди.

ЗАХОЧЕШ І БУДЕШ

ЩЕ ПРО ЗАВДАННЯ МОЛОДІ

Всюди в Америці бачимо велике зацікавлення справами сходу Європи. Тут вивчають мову, історію, географію й господарство тих земель, а до спеціальних і військових шкіл запрошують вчителів, що мусять підготувати своїх учнів до певних завдань. Незабаром збільшиться в Америці кількість спеціалістів, що знатимуть краще або гірше ці справи.

Якже соромно буде українській молоді, коли вона знатиме свою Батьківщину гірше від чужинців? Чи ж будуть вони нас шанувати, а якби треба було, допомагати нам, коли ми самі не викличемо в них до себе пошани? Щоб нам допомагати, вони мусять з нашого боку бачити готовість до найбільшої посвяти. Тільки тоді вони вважатимуть нашу справу дійсно поважною, а нас, яких батьки й діди-переселенці своєю твердою працею теж помогли Америці в розбудові її держави, гідними підтримки. На своїй інавгурації президент Айзенгавер сказав перед Капітолом:

Це є наш край, наш дім, але ще не цілий наш світ. А наш світ широкий, обіймає всі народи, а на тому широкому світі є багато непорозумінь. Новопосталі до самостійного буття народи хочуть забезпечення своїх країн.

Американці завжди ставились із симпатією до всіх поневолених — греків, ірландців, мадярів, кубинців — в кожний мент може спалахнути неприязнь до чужої держави, що запламити себе тиранією“ („Американська епопея“, Джемс Трослоу Адамс).

З другого боку російська еміграція веде свою ворожу нам пропаганду. На ґрунті „українського питання“ вона солідарна між собою від лівих до правих. Постійно з'являються брошури, статті і книги, ворожі до наших визвольних змагань. І нема чому дивуватись, коли їх впливам підлягають чужинці, коли з нашого боку слаба протидія і є ще чимало людей національно невироблених. Крім того російська еміграція має здавна звязки, більші, ніж маємо ми, про-

сто вже тому, що є державним народом протягом століть.

Тому перед українською еміграцією й молоддю стоїть велике завдання — **силою своєї правди** переконати світ. Це розкриває величезні обрії перед людиною — боротьба за тіло і душу українського народу. В цій меті все шляхетне, бо в ній немає насилля, немає хижачьких намірів загарбати чуже. **В ній лиш справедливості і все чесне.** За неї боролось все, що було кращого в Україні протягом кількох століть. Це боротьба, на яку благословляє батько свою дитину, за яку загинути — не невдача, але честь. Але й та частина українців, яка залишилась тут назавжди, може й звідсіля робити багато для України, хоч кипуче, бурхливе життя чекає саме тих, хто повернеться до зруйнованого дому. Все ж і тут можна сильно підтримувати українську справу в такі критичні, а важливі для неї часи: збірками, статтями в американській пресі, посилкою ліків, харчів, літератури, а як виникне потреба, зброї й амуніції. Саме тому українській молоді в еміграції призначено відіграти вирішальну роль в утворенні української державности на підмурівку творчих зусиль багатьох попередніх поколінь. **Саме тому українська молодь повинна стати на більшій висоті, як молодь інших народів.** Бо ми безстанно ведемо боротьбу за своє творче життя, за право на своє висловлення у всьому світі.

У вихованні молоді не можна забувати ще однієї ділянки — **моральної.** Щоб молодь нашу шанували не лиш за її знання, але за її характер, в якому мусять бути виплекані кращі риси ідеалів нашого минулого. Під словом виховання характеру я розумію не лиш високу мораль, вміння відрізнити волю від сваволі, але й виховання волі. Ще Горацій казав: „ти мусиш мати серце тричі окуте бронзою“. А в повісті для дітей „Малий лорд Фаунтлерой“ є характеристична сценка. Гордий лорд спостерігає вдачу свого 7-літнього внука, що

виховувався в ЗДА. Він мусить перейти до їдальні через кілька заля. Удаючи слабого, він міцно спирається на плече хлопчика. Хоче випробувати характер внука, чи він вміє мовчки і терпеливо зносити біль. У давній Англії велику увагу звертали на вироблення характеру і створили тим велику імперію.

**Нехай ні добра, ні лиха нагода
Не змінять образу тобою путь.**

(Р. Кіплінг)

Генерал Ногі, що взяв Порт Артур, сказав: У кожному бою переможцем залишається той, хто матиме силу протриматись чверть години довше, як його противник.

І в нашому народі вишкіл волі має свої традиції. За часів Володимира Мономаха, перед походом на половців всі князі були перейняті однією думкою: „Дай нам, Боже, зложити свої голови за християн і за руську землю і бути зачисленими між мучеників“. (Київський літопис). Сувородисципліна була і в запорізькому ордені. „Коли козак прокрався... це рахувалось ганьбою всьому козацтву: його, як безчесного, привязували до стовпа і клали біля нього дубину, якою всякий прохожий повинен був вдарити його, поки таким чином не забивали його на смерть“. („Тарас Бульба“). Ці люди знали, що лиш сувородисципліна й висока мораль створює силу. А відродження держави з розхитаною мораллю неможливе взагалі. В різних формах велася й ведеться боротьба. „Дух цієї боротьби овіває націю й нас, частину її, що перебуває на чужині“ (С. Петлюра).

Важливе й те, що молодь легше, як люди старші, може знайти контакт із народами своїх країн поселення. І тому саме вона буде в скорому часі в широких масах тих держав репрезентувати українців на еміграції. Можна сказати, що українська молодь гідно репрезентує себе в школах. Хай і далі гарно вчиться і гідно себе поводить, зеднуючи тим пошану своїх вчителів і співучнів. Хай виграє у спортових змаганнях, в тури-

* Гл. чч. 2, 3, 4, 8.

стичних досягах, в шахових турнірах, в мистецьких осягах. Хай дає цінні вклади в науку.

Правда, не всім дано робити велику кар'єру. Але кожен може сумлінно виконувати свою працю й мати добре ім'я. **А той, хто досягне ширших обр'їв, нехай не зрікається своєї Батьківщини, як це досі в нас часто бувало, але трофеї свої покладе до її ніг.**

„Вперед, на славу батьківщини!“ сказав капітан Скотт, коли вирушав із своєю експедицією відкривати південний бігун. А полковник Гант, що очолював англійську експедицію для здобуття вершка Мавнт Евересту, дає передусім про те, щоб привітати з цією перемогою англійську королеву в день її коронації.

„На славу Батьківщини нашої!“ сказав князь Святослав до своїх „воїв“ перед одним із численних походів.

„Слава не вмире, не поляже“, співається в українських думах. Так відчували наші кращі люди. А Україні тепер більш як колинебудь потрібні — хоробрі, віддані їй, освічені, добре виховані люди — передові люди середини 20 ст. Бо однією з причин прогри наших визвольних змагань 1918-21 рр. було й те, що на всі пости наших урядів, як цивільних так і військових, бракувало людей із високою чи фаховою освітою. Вони були, але їх було замало. Тому їм дуже треба утворити у вільному світі якнайбільше фахівців, особливо тих, які потрібні для обсадження державного апарату і наукових катедр, у першу чергу в ділянці українського права, української історії, мови, літератури і археології. Бо ці науки викладаються в Советах фальшиво, так як це з політичного боку окупантам вигідно. Українські вчені під советами, серед яких є здібні люди, якби й хотіли, то не сміють вийти тепер з кола советської пензури. Вони ризикували б не лиш становищем, але життям своїм та своєю рідні. Не треба забувати також, що совети існують уже більш як 35 літ на Україні, і більшість українських учених уже виховалась, коли не зовсім у советських школах, то напевно в советських високих школах. І що непомітно, не зважаючи на всю ненависть до

большевиків, у багатьох із них щось таки лишилось від тієї ідеології. Як павутиння оплутує вона сітку мозку людини так, що та сама того не помічає.

А молодь, що виростає у вільному світі, вільна від того комплексу. І хоч має менше джерел для українознавства, і хоч життєві умовини в багатьох країнах поселення примушують більшість часу витратити для заробітку на іншій роботі, всеж головне, що потрібно для наукової праці — свободу — українці у вільному світі мають. Більше того — коли старша віком українська еміграція — не знаючи мови країни поселення не завжди здібна цією мовою оволодіти так, щоб у цій мові науково працювати та примушена часто витратити час на нераз прикру заробіткову працю і коли вона все ж знаходить у собі силу ще для праці наукової, нічим не гонорованої — це є велика жертвенність для ідеї. На скільки ж легше тоді становине молоді в ЗДА і Канаді, де вона часто має змогу закінчити студії по якому хоче фаху і пізніш працювати в них ділянках на дуже добрій платні.

Такі фахівці потрібні і з іншого боку. Росіяни обсадили американські університети і ведуть там свою роботу. Вони дісталися й до католицьких вищих шкіл, куди важко дістатись не-католикам. Деколи задля того вони переходять на католицьку віру. Серед українців є багато греко-католиків, які не мали б віроісповідних перешкод вступити до таких шкіл і своєю присутністю і працею в таких школах могли б ставити спротив нашим неприятелям і ширити правду про нас. Отже треба використовувати всі можливості для політичної і наукової кар'єри і цей шлях відкривається перед українською молоддю передусім в ЗДА й Канаді. Треба використати ці щасливі можливості на користь українській справі і для чисто наукової праці, і для поширення звязків серед професури й студентів, які незабаром підуть у світ і там розпочнуть свою наукову, педагогічну і політичну працю. Знову ж студенти — через приятелювання зі своїми колегами — непомітно можуть ознайомлювати їх із українським питанням: при-

ятельські розмови на ці теми, відповідна література, запрошення на українські концерти, мистецькі виставки, виступи хору, українські танки і на наші Богослужби. Велику роботу можуть виконати дискусійні вечори на українські теми.

Галина Лашенко

УСПИХИ ЮНАЧОК

Яка наша молодь талановита! Знову досягнула нас вістка про великий успіх нашої юначки. **Ма-**

Маруся Кулик приймає нагороду з рук губернатора Мейнера

Marousia Kulyk of Clifton, N. J., receiving an award from Governor Meyner for the best drawn emblem to be used in Campaign for Handicapped.

руся Кулик із Клифтона, Н. Дж. взяла участь у мистецькому змаганні на емблему акції допомоги фізично упослідженим. Це змагання розписав губернатор і в ньому брали участь учні цілого стейту. Перша нагорода припала нашій землячці Марусі. Дня 27. травня відбувся врочистий бенкет у столиці стейту Трентоні, де губернатор Мейнер привітав Марусю Кулик із успіхом, вручив їй похвальну грамоту і державний бонд на 250 дол.

Маруся Кулик — це учениця середньої школи з Клифтона. Вже змалку проявляла здібності в рисуванні. Батьки подбали про її навчання й окрім нормальної шкільної освіти Маруся вчилась малювання.

Мати Марусі, п-ні Іванна Кулик є членкою 28 Відділу США у Нью-арку. Щиро вітаємо її з успіхом її талановитої доні!

Стара історія

“Ah, but a man's reach should exceed his grasp
(Robert Browning: Andrea del Sarto)

Валіза була з м'якої телячої шкіри яснобрунатного кольору з блискучими золотими замками. В уяві Ліда бачила її вже з багатокольоровими наліпками готелів Лондону, Парижа, Мадриду.

— Я візьму її — сказала голосно.

Продавець розсипався скороговіркою, захвалюючи свій товар. Він покvapно відкрив другу валізку, що своїм зовнішнім виглядом була майже тотожна з першою, але в її делікатно викінченому, шовком стеленому нутрі були розміщені для жіночої гардероби.

— Елегантна пара валіз для елегантної пари людей — сказав шармантно, споглядаючи за ефектом своєї промови.

— Ні, дякую, я не зацікавлена — сказала майже різко. Побачила розчарування на обличчі продавця й усміхнулася:

— Колись, іншим разом.

Він писав рахунок, а Ліда, тримаючи наготові банкнот, була своїми думками вже зовсім далеко.

Обдумувала вже наперед свою розмову з Андрієм. Тепер, коли рішення вже за нею, була зовсім спокійна. Здавалось часом, що за рецептою Оскара Вайлда, вдається їй бачити всю ситуацію очима постороннього глядача, відокремлюватись від самої себе, від своїх почуттів. А може це були тільки інші почуття, що заволідали нею? Людина — „анімаль емоціонале“ — каже Андрій. — Завжди в полоні емоцій.

Якби так не треба було підписувати цього контракту з фірмою! Хоча два роки — не такий вже й довгий час! Пройдуть швидко, майже непомічено, як подув вітру. Швидко й безпосередньо. Ну, й до чого ж оте „безпосередньо“? Невилічимий сентимент. В цьому й криється уся слабкість. Думати треба ж не серцем, а головою. „Раціо“, „раціо“ — не „емоціо“!

У натовпі, що, спираючись об холодні й вогкі стіни, втомлено дожидав підземки, зустрілась несподівано з Качмарською.

— О, а ви звідкіля приїхали? —

Качмарська з подивом глянула на кремезну валізу, що її Ліда обережно поставила біля себе.

— З периферії в середмістя, туди й назад! — засміялася Ліда. — Подібно як і ви. — Кивнула головою в сторону п'яти різнобарвно опакowanych коробок, що їх Качмарська з трудом втримувала в рівновазі. — І як усі вони. —

„Усі вони“ — це була барвиста строями, навантажена пакунками, торбами та жоробками різного розміру й кольору, багаточленна, великоміська публіка, що відбувала ритуал вечірніх п'ятницевих закупів у центрі міста і тепер товпилася з усім своїм вантажем у тісному вагоні підземки.

— А валіза? Що? Ви її купили? Це ж чоловіча валізка: подвійні реміні, подвійні ручки, „тусютер“ — на два убрання, чи ж ні?

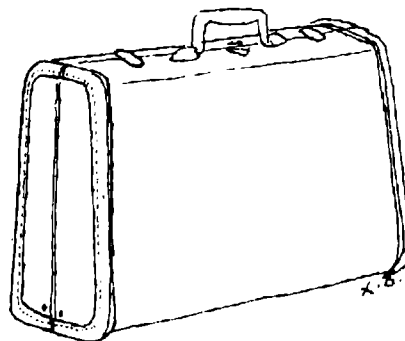
І як вона встигла вже все це помітити? — подумала Ліда.

— Дарунок чоловікові — сказала вголос.

— Їде кудись, чи що?

З якою легкістю люди ставлять такі питання. Заздрила другим тієї безпосередності. Куди їдете, а з ким, а за чим, а де працюєте, а скільки вам платять? Ліді завжди важко було спромогтись на таку просту репліку. Це було так, наче вломлюватись поза кордони чийогось приватного світика.

— Ні, уродиновий подарунок. — Було досадно, бо мусіла брехати — а брехати вона не вміла і це зразу було помітно.

Чому якраз валізу, дорога пані? Це небезпечний презент!

— А так, символічно: щоб знав, що в нього повна свобода і їхати може, куди захоче. — Ліда пробувала жартувати, намагаючись скрити своє замішання.

— Що ви говорите! Та ще й у вашому стані! — Одне ще з пеленок не виросло, друге квивлітиме вже в колисці — а вона чоловікові про свободу! Думаєте, мало таких у світі, що в такій ситуації вибирають свободу, замість важкої відповідальності? Вибирають, аякже, і то без жіночих позицій і без символічних подарунків!

Качмарської сестра була джерелом цього дошкульного досвіду. Її разом з малою Ніною покинув чоловік на четвертому році їхнього подружнього життя. А тепер Ніна в Качмарських, бо мати цілий день на фабриці. Тому проблема ця Качмарській близька й болюча. Ліда не сказала нічого.

Качмарська перевела розмову на інше, побачивши, що пішла може задалеко. Висідаючи, усміхнулася, щоб злагіднити враження:

— Треба буде і нам придбати собі такий чемоданчик. Може якраз виберемось у якусь подорож? Такі речі не коштують хіба дуже багато?

— Ні, не дуже багато.

Сума дворічних ощадностей, що були призначені на першу в Лідіному житті справжню балеву сукню — гай, гай, здоганяти спізнену молодість, другу вже, бо перша прогриміла була із війною. . . І ось вона: ця сума, ця сукня, ця молодість — у коробці з яснобрунатою телячої шкіри.

Ніжно гладила міцний шкіряний ремінь. До чого їй тепер балева сукня? І так танцювати не може. А потім теж не буде танцювати, бо Андрія не буде. Щоб все це хоч скоріше сталося. Найгірша оця непевність дождання. Мріяла про листи, що їх він писатиме. Такі барвні, соковиті листи. І буде там про Лувр, і про Сорбону, і про Нотр Дам. І про бульвари над Се-

ною. І про зустрічі в мистецьких галеріях. А йому вона писатиме про велику Рому і про маленького Нестора (Нестора! Обовязково!) і про тутешнє життя в деталях, реалістично, так як це йому до вподоби. І не писатиме занадто часто, і не писатиме про свої почування. Тужити буде потайки від усіх, при нічній лямпі перечитуючи вдсяте його листи, на самотині із його натюрмортами й пейзажами.

Нехай їде. Обовязково треба, щоб він поїхав. Така нагода може вдруге не трапитися. Це і є те, чого йому так дуже тепер потрібно. Наснажена творчою думкою атмосфера, застрик богемічного ентузіазму. І враження — нові враження, нові переживання, нові емоції — що поширюють горизонт, що поглиблюють світовідчування.

Не так плянували вони цю його прощу до мистецької Мекки. Роля рисівника-проектодавця заповнятиме знову восьмигодинний трудовий день. Як і тут. Але, як і тут, його трудовий день включатиме ще й половинну кожної ночі, а в додатку всі ці незчисленні години, що йшли тут на рахунок Ліди, Роми і турбот про домашнє господарство.

Нічого говорити. Користь від дворічного перебування там очевидна. Ліда вже бачить, як наповняються радісним золотом сонця нові полотна — уява пориває її і в неї самої народжуються проекти, ідеї, теми нових прекрасних картин, Андрієвих картин. — А тоді, може, ще один, третій, рік у тій далекій гомінкій столиці. Рік справжнього творення, рік завершення. І самостійна виставка в паризькій галерії з магічним імям, що відкриє навстіж двері цілого мистецького світу

Нянька-підліток, що застигла була перед екраном телевізора, помітила Ліду шойно тоді, коли та включила в їдальні світло. Рома вже спала, але хата була повна порозкиданих іграшок, а на кухонному столі стояв непомитий після дитячої вечері посуд.

Пару років свобідного, „парубоцького“ життя у чужому веселому місті. Чи легко буде опісля включитись знову в буденну рутину, ввійти знову душею і серцем у сповнений дитячого гамору, рух-

ливий, заклопотаний родинний дім?

Нянька, отримавши заплату за двогодинне піклування Ромою, виключила телевізор і вийшла. Стало зовсім тихо. Ліда залишилася знову на самоті із своїми думками. Приводила до ладу кімнати, дожидаючи Андрія.

Наради, мабуть довше сьогодні затягнулись. Прилягла на канапу у вітальні — щоб ближче до дверей — й примкнула очі. Була втомлена. Закупи в місті завжди втомлювали її. Не тому тільки, що цілі години треба було швентятись по крамницях, а передусім через великий натовп. Людська маса завжди втомлювала її і лякала. А тепер у неї подвійний тягар — спочивати доводиться частіше. Чи дасть вона раду сама з усім? Треба буде написати до тітки, щоб приїхала на тиждень-два. Була горда, не любила звертатись за допомогою. Хотіла бути завжди самостійною. Але тепер треба буде наломитись. Найбільше турбувала її Рома — це для неї буде критичний час — треба, щоб залишився з нею хтось з родини, коли Ліда буде в шпиталі. А пізніше все якось наладнається. Адже ж інші жінки дають собі раду самі — а вона ж завжди була повна життєрадісної снаги й енергії — і не лякалася фізичного зусилля. Щоб тільки скоріш проминула ця хвилева слабість. Після народин Нестора все знову ввійде у своє звичайне русло.

З Андрієм увійшла в хату бадьора свіжість, так, немов у відкриті двері ввірвався несподівано, заблуканий із-над моря, подув сильного, життєдайного вітру. Вітався ясними розсміяними очима, нетерплячим рухом відкидаючи назад неслухняний брунатний кучер. Було в ньому щось ніжно-хлопчає, що нагадувало невиразні, замрячені, але чомусь дуже близькі і рідні, образи й постаті Лідиного дитинства.

— Жінко-о! Я голоден! — заспівав м'яким баритоном.

Знала, що про справу говоритиме аж по вечері. — Не можна вести серйозних дискусій при порожньому шлунку — говорив було жартома, але й послідовно тримався тієї засади. Знала й не питалася нічого.

Багато розпитував про Рому. Не

квашлячись, смакував вечерю і слухав докладних звідомлень про Ромині подвиги на протязі цілого дня. Сміявся щиро, мов із найдотепнішого жарту, слухаючи про дитячі пустощі.

— А що ж буде тоді, як до товариства зявиться ще й Вірочка!

Те, що в Лідиних думках носило імя Нестора, було для Андрія Вірочкою. — Яке прекрасне сотворіння — мале дівчатко! — заєдно говорив. Ліді часом здавалось, що він робить це задля неї. Знав, як дуже хотіла вона хлопчика — і то передусім, щоб зробити приємність йому самому.

З правила вже, як кожен батько, він не міг не бажати собі сина. Заздалегідь приготовляв ґрунт, щоб заощадити їй можливого розчарування. Це в його стилі.

— Лідо — сказав раптом поважно. — Я говорив сьогодні з головним інженером.

— Ну і?

— Я не поїду до Франції.

Якто? — майже скрикнула. — Це ж неможливо! Адже ж ми рішили.

— Це не ми рішили, Лідо. Це — ти рішила. А я рішив інакше.

Ні, в цьому не було ні краплини злости. Сказав це просто, спокійно, майже ніжно. Може й правда. Ліда була така зайнята своєю власною боротьбою за рішення, що навіть не передбачала такої можливости. В неї стояло поза всякими сумнівами, що в Андрія може бути тільки одне бажання — їхати.

— Чому? запитала ледве чути. — Але й не дала йому відповіді. Ввесь її великий жаль, увесь накіпільний біль кількадечного тривогоного хвилювання вилився тепер з неопанованим спазмом.

— Це ми винні. Ми тебе тримаємо. Ми — вічна гальма для всіх твоїх поривань. Родина обсіла, діти. Тримаєшся жінчиною спідниці і ні кроку вперед. Навіщо було тобі женитися? — Не поїдеш тепер і будеш постійно жалувати. Не обманюймо себе, така можливість вдруге не повториться. Пожалієш і в дусі проклинатимеш нас. Не зможеш ніколи забути того, що це ми стали тобі на перешкоді. І тоді між тобою і мною постане прірва. Прірва більша й грізніша від тієї, що її може спричинити дворічна чи трирічна розлука.

(Докінчення на ст. 8)

Як то з тим каменем?

Так і проминуло вже літо. Трохи жаль, якщо ми мали щастя провести справжні вакації, зі сонцем, водою та приємним товариством — а трохи й добре, що вже поза нами рух, розізди, вічне пакування і поспіх. Вкінці зачався правильний порядок домашніх занять, всі знов на своїх місцях, а кожна з нас мам, як звичайно, тримає руку на живчику цього життя, покинувши з полегшою роллю вакаційної „квочки“, що бідкається над розспаними по таборах, мандрівках і літництвах дітьми. Розуміється наші діти ледве погоджуються із нашим теперішнім спокоєм. Вони все ще живуть споминами проминулого літа й нелетко їм нагнутися знову до щоденного порядку й цілого накопичення обов'язків, що їх чекає. Бо щоб це тільки школа; а тут ще стільки поза нею; музика, малярство, балет, пластові сходи й ще і курси українознавства.

З цими останніми цього року це справді поважна справа. Досі ходили ті, що захотіли, чи радше кого батьки послали, так як на інші надобовязкові зайняття. Але тепер, коли Пласт поставив це як вимогу для своїх членів — нема можливості найти моральне оправдання і сказати собі, що „цього року знову з українським ніяк не виходить“. Нема де правди діти — це зарядження пластових властей викликало багато шуму. Останньої неділі під церквою обурений голос пані Г-ої доходив до всіх охочих і припадкових влучачів: „Пану Станичному це легко говорити — чому саме мої діти мусять ходити до школи українознавства? Говорити й читати слава Богу уміють, а цеї трошки географії чи історії до проб можуть їх хіба в Пласті навчити. Гнати дітей три рази в тиждень на курси — це кажу вам неможливо! Ромку саме записала на фортепіан, Даруся ходить на балет — це вже забирає їм два полудня. Скажіть, як можна дітей ще перетяжувати українознавством?“ Енергійний голос пані Г. дзвенів голосніше над усе, то ж не довелося нам почути відповіді її знайомих. Але ми певні, що вони нашли досить переконливе вияснення, чому саме Пласт поставив

таку тепер вимогу. Хіба усім нам ясно, що годі вимагати від пластових виховників, щоб вони замість провадити веселі, цікаві пластові зайняття, вчили того мінімум знання про Україну, що його потрібно кожному пластунові. А це доводиться їм нераз тепер робити, ба, що більше, щораз частіше трапляються діти, які не вміють читати й писати по-українськи, а і з мовою не все йде гладко. Коли це навіть виїмкові випадки, то саме такі утруднюють цілу гурткову систему пластового самовиховання і правильного розвитку юнацтва чи новацтва.

Приглядаюся кінцеві гніздових сходин. Переводять саме гру. Новачки поділені на дві групи, кожна має перебігти означену віддаль і написати на приготованому папері якнайшвидше слово „книжка“. Крик і зденервування, розуміється: обі групи хочуть виграти. І чується голосне та шире обурення співтоваришок, що мусять погодитися з програмою, коли 10-літня Маруся признається, що написала латинськими буквами, бо „інакше не знала, бо ніхто не навчив“.

Під кінець табору звичайно не чує вже між таборувачками вживання чужих слів. Спершу „забувалися“, платили „цента на бідних дітей“ — а пізніше вже навіть не треба було вважати. То ж проходячи в неділю біля одної кімнати, сестричка була таки здивована, коли почула голоси в англійській мові, один із препоганим таки акцентом. Але ще більше було її здивування, коли на свій запит дістала ширу, дитячу відповідь: „Прошу сестрички, це не ми між собою, до Дарці приїхала мама й вона зачала до нас так говорити“.

Юнак Богдан оповідає з запалом таборовим переживання. „Мамо, ми мали з нашим гуртком всі шанси виграти теренову гру, хлопці держалися перша кляса — але І-вась все провалив. Уяви собі; не мав „зеленого поняття“ про Мавківку!“

Може ці три, як на платівці вірно віддані образки заговорять живіше, як усі найбільш переконливі аргументи? Може дадуть нам, матерям, ще раз різкий доказ, що тепер стільки залежить від нас, нашої ластави та зрозуміння справжніх потреб нашої молоді?

Нема що, — нам, а не кому іншому, треба рішати, що є konieczністю, а що тільки заспокоєнням власних амбіцій і славним „кіп ап віт де Джонсонс“. Напевне невелика скількість дітей матиме щастя переступити границю пересічності в музиці чи мистецтві; не кожний має дані бути Колесцю чи Новаківським — але кожний може бути корисним членом нашої спільноти. Нам отже треба співпрацювати тісно із усіма тими чинниками, що допомагають у вихованні наших дітей на добрих українців і амбасадорів нашої справи — не на пустих словах — а на ділі.

Нема здається частіше тепер виголошуваного вірша на кожній дитячій імпрезі, як Воробкевича „Рідна мова“. Чи простенькі слова закінчення, такі зворушливі у дитячих устах, не є часом тільки пустим звуком? **КА-О**

ЖІНКИ-ВОДІЇ

Що жінка за керівницею авта є більш розважна, як мужчина — це правило загально відоме. Це знають усі „капи“ на гостинцях і забезпеченеві компанії. А жіноцтво хвалиться тим при кожній нагоді.

Недавно тому подратовані водії-мужчини опублікували статистику. В ЗДА 57 мільонів мужчин і 23 мільони жінок мають право їзди. З того 41.300 чоловіків-водіїв мали якінебудь дорожні випадки, а з жінок тільки 5.200. Отже це для жінок число корисне. Але чи подає статистика скільки тисяч миль мають за собою чоловіки-водії, а скільки жінки? Нажаль ні. А тоді число нещасливих випадків представлялось би в іншому світлі. Не штука хвалитись обережною їздою, кажуть чоловіки, коли їдете лиш тут і там!

Два рази дає, хто скоро дає!

СТАРА ІСТОРІЯ
(Докінчення зі ст. 6)

Чекав, поки вона заспокоїться.

Ти, Лідо, з тієї породи людей, що за всяку ціну прагнуть стати героями. Хочеш мати сатисфакцію від самопожертви. Це егоїстично.

Ліда ображено мовчала.

— Хочеш бачити в мені генія. Ідентифікуєш себе зо мною, а тому мій успіх є джерелом сатисфакції і для тебе. Це теж — егоїзм. Це не закид у твою сторону. Всі ми — егоїсти бо бажано задоволення власного я. Але є різні поземи егоїзму. Твій егоїзм шляхетний. Він приносить користь другому — а тобі залишає моральну вищість.

Ліда не говорила нічого.

— Я не геній, Лідо. Занадто добре знаю і люблю мистецтво, щоб не бачити своєї недосконаlosti. Це не хвороблива самокритика. Я розумію і свої можливості. Я, Лідо, пересічний, хоч може і непоганий мистець, яких сотні в кожній країні. І це — не думай собі — це важливий елемент. Це ті, без яких не може бути справжньої культури. Це і є той ґрунт, із якого народжується геній.

Болі остаточного дозрівання? — Ліда дивувалася власній думці. В дитинстві нам здається завжди, що ми — якась особлива і тота з єдиним незвичайним призначенням і тільки поступово саме життя оламятує нас, розчаровує, показує, що ми єдина маленька піщина в безкрайому піщовому морі, де зливаються в одне ціле ріки минулого, сучасного й майбутнього.

— Я не залишу тебе самою, Лідо, тепер у твоїй може найважчій хвилині, щоб переслідувати якийсь фантом ілюзії

— Тобі теж хочеться жертвувати собою — кинула Ліда.

Сміявся.

— Можливо, хто його зна! — Премагає застаріле, дрібноміщанське почуття відповідальности...

Ліда пробувала воювати з ним його ж власною зброєю. Це його розсмішило. В очах йому знову засвітилися хлопячі вогники.

Ліда вийшла в город, щоб впорядкувати розбурхані думки. На самоті під зорями, якими дрібними видавалися людські амбіції!

Із листів до редакції

БІЛЬШЕ ПРОБЛЕМ — МЕНШЕ СПОМИНІВ

Хвиля споминів заливає нашу пресу. Котрий часопис чи журнал візьмемо до рук там обов'язково спомин з чиеїсь молодости. Мемуаристика може стати джерелом для майбутніх студій чи монографій. Але зовсім зрозуміло, що вона викликає голоси протесту — її таки забавгато.

Від такого голосу протесту з круга читачів проти спогадів про К. Малицьку почалася дискусія на сторінках „Нашого Життя“. Я вважаю, що питання споминів треба ставити у ширшому аспекті: не спомини про К. Малицьку, а спо-

Стрепенулась, відчувши на своїх раменах його сильні і теплі руки.

— Я був довго в житті самотній, Лідо, і не хочу, щоб це знову повторилося.

— Від абсолютної самотности людині ніколи не втекти — сказала тихо, спостерігаючи темносиній, мов мальована зірками стеля, небесний фірмент.

— А все ж таки, це часом удається. І тоді це — єдине реальне, чого бажаєш. Я думаю, що, наприклад, любов — це і є власне одна із тих спроб відірватись від абсолютної самотности. І може ця змінлива, непевна, може навіть ілюзорна втеча і є квінтесенцією нашого людського щастя?

Ліда дивилась у нічну темінь, а гарячі щоки змивала їй тепла, цілюща роса. З грудей скотився біль, як паде-котиться у безвість летюча зірка і вона усвідомила собі тоді, що це ж власне сповняється її невисловлене, не додумане до кінця, але яке ж болючо-шире бажання.

— А я ж тобі вже й валізку купила! — нагадала раптом і замовкла.

Марта Тарнавська

мини взагалі. На мою думку, це нездорове і сумне явище, що українська спільнота, а головню жіноцтво, починає жити споминами, а не проблемами. Це так наче б ми уже від життя нічого не сподівалися, не бажали, лиш дивилися позад себе і в тому знаходили задоволення. Еміграційне життя має багато своїх проблем, життя на американському континенті, пристосування до його специфічних умовин та понять, насуває нам стільки питань до розв'язки, що аж просяться на сторінки жіночого журналу. Це все питання, якими живе жінка: родинна мораль, праця матері поза домом, діти в усіх фазах їхнього розвитку, болюча проблема мішаних подруж, хоч би й адоптування дітей і ціла маса тим подібних, яким присвячується так мало місця — порівнюючи зі спогадами.

Очевидно, що є великі люди, яких ми хочемо і повинні згадати, є дати яких ми не можемо поминути. Я не виступаю проти споминів взагалі, але проти їх домінуючої ролі. Якщо йде про К. Малицьку, то вважаю, що спогад про неї у „Нашому Житті“ є більш логічний і оправданий, як спогад про д-ра Невестюка, що друкувався у трьох числах підряд. Хоч його постанє є цікава й оригінальна, але все ж таки в українськїм лікарськїм світі маємо куди більші прїзвища. Але це мимоходом. Моя основна думка є, що голоси протестів проти надміру спогадів треба трактувати як позитивне явище. Жінка і мати мусить тримати руку на живчику життя, а не втікати від нього у спогади.

Д-р М. Кейван
Едмонтон

ГОЛОВИ ВІДДІЛІВ! УВАГА!

Переглядаючи списки членів і наш адресар, ствердили ми, що не всі ще Відділи перевели в себе обов'язкову передплату журналу „Наше Життя“. Є вже Відділи, що мають повне число передплатниць, багатьом лиш кілька ще бракує. Наприклад, 22 Відділ у Шикагу недавно тому підтягнув число передплат так, що має гарний вислід. Але багато Відділів ще недомагає. Прохаємо пригадувати це своїм членкам на кожних сходинах!

АДМІНІСТРАЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Надійна піаністка

Торік появилася в американській пресі м. Шикаго світлина гарної панни Ельви Барабаш і повідомлення, що в контексті Фарвела (спеціальна фундація), спонзорованім Клубом Жінок-Музиканток, одержала вона нагороду за гру на фортепіані в сумі 350 дол. А цього року журнал „Овід“ подав вістку, що вона закінчила Шикаго Мюзикел Каледж оф Рузвелт Юніверситі та одержала магістерський ступінь у фортепіані, як головному предметі.

Ельва Барабаш ще сьогодні, так би сказати, звязана територіяльно з Шикагом. Але ми певні, що її імя і гру пізнають незабаром ширші круги. Тому хотіли б познайомити з нею ближче наших читачок.

В музикальнім і культурнім домі своїх батьків Ельва набрала замилювання до музики від найменших літ. Її батько, уродженець Тернопільщини, закінчив музичну освіту в Шикагу і є постійним капельмайстром в тутешніх школах та добре знаний в американських шкільних і музичних кругах, де займав різні відповідальні пости. Останньо zorganizував і веде духову оркестру при СУМА в Шикаго. Мати, з лемківського роду Пирців, уроджена в Пеннсилвенії, створила в домі спеціальну культурну атмосферу, завдяки тонкості вдачі питомій нашим лемкиням.

Ельва вчилася музики початково в Музичній Консерваторії, потім приватно у значних вчителів як Г. Велса, М. Марголієс і останньо студіювала у д-ра Рудольфа Ганца, широко відомого швайцарського піаніста, композитора і вчителя.

Закінчивши середню школу з відзначенням, перейшла до Н. В. Університету, де як стипендіатка брала історію і англ. композицію, потім два роки музичної школи при тій же університеті. По трьох роках перейшла до Шикагівського Музичного Каледжу при Рузвелт Університеті, де й отримала в червні цього року ступінь магістра. Її виступи на концертній естраді датуються від 8-го року життя, коли то вона дала свій повний фортепіановий попис (рісай-

тел) в Музичній Консерваторії. Потім грала постійно на різних пописах і концертах, між іншим два рази як солістка при акомпаніменті дугої оркестри. До одного з замігніших належить її виступ як солістки з Симфонічною Оркестрою на концерті молоді в 1949 р. в Оркестра Голд, де вона грала концерт Гріга. В часі студій на університеті часто акомпаніювала на вокальних пописах, а зокрема багато успіху мала як акомпаніторка челістів. Вона сама грає на чельо, яке є — за словами її мами — другим замилюванням Ельви.

Приємно було переглядати пам'ятник Ельви зі збіркою знаменитих рецензій, із gratуляціями і нотатками про дарунки, які вона з нагоди своїх виступів від ранніх літ діставала, а впорядкованих пильною і люблячою рукою дбайливої мами. Так і видно, що мама це її добрий дух і немало успіхів Ельва їй завдячує.

Але вертаючись до виступів Ельви треба згадати про її участь у концертах Червоного Хреста з часу війни, улаштовуваних українськими організаціями. (В рецензії в Шикаго Трибун про концерт знаходимо поміж організаторками також прізвища членок 22 Відділу США, а це пань Подоли і Рози Сидорик, теперішньої голови Відділу).

В Музичнім Каледжі при Рузв. Університеті Ельва здобула собі певне імя, чого доказом, що комісія одноголосним рішенням вибрала її була в 1954 р. як солістку на концерт того ж каледжу з нагоди закінчення року. В травні м. р. Ельва дала блискучий і артистичний попис в тій же каледжі, як вимогу до осягнення бакалавреату.

В різних контекстах, навіть при такій великій конкуренції на американському музичному ґрунті, вдалося їй вирізнитися і здобути кілька разів грошеві нагороди, а на однім золоту медалью.

Українська шикагівська публіка мала нагоду слухати Ельву Барабаш на різних концертах і академіях, зокрема на союзянським ювілеї з нагоди 70-тиліття жіночого руху.

Так приємно, що наша молода

Ельва Барабаш

Young pianist Elva Barabash, received Master Degree at the Roosevelt University of Chicago Music School.

піаністка не відчужилася від українства, хоча більшість її виступів успіхів начисляється серед американських кругів. Це безперечно заслуга батьків, що про те дбають і от одного року вислали її на курси Української Культури, влаштовані У. Н. Союзом, до якого вона теж належить.

Від двох літ панна Барабаш вчить у музичній Школі ім. Лисенка і в Музичному Каледжі Рузвелт Університету. На дальшій пляні як обставини догідно уложаться виїзд до одної із столиць Європи для записання з європейською культурою, зокрема музичною. Її блискуча і артистична гра, а до того зовнішня принадність — вона висока, гарна блондинка — заповідають Ельві гарну мистецьку будучність.

Шкода, що наш культурний ринок за вбогий, щоб дати моральну і матеріальну піддержку молодим, талановитим мистцям, що примушені шукати кар'єри і признання серед чужих.

Треба однак сподіватися, що Ельва буде одною із тих наших мисткинь, що здобуваючи для себе лаври принесуть славу й українському імени.

Д. Р.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Відійшла піонерка

Сумною несподіванкою стала для нас вістка про смерть однієї, що до останку стояла на своєму посту. Була це **Розалія Вецаль**, голова 29 Відділу СУА в Вунсакеті.

У 1952 р. Відділ святкував ювілей свого 20-ліття. Тоді то довідались ми дещо про його основи. Були це часи важкої депресії, коли багато людей було без праці. Та немов для протидії виринула думка заснування Відділу. А душею того була Розалія Вецаль. Вона заохочувала й переконувала. І коли в листопаді 1932 р. зійшлося 16 жінок, які заснували Відділ, то в цьому була найбільша її заслуга. Вона увійшла до управи, як секретарка, а незабаром стала й головою.

Відділ прийняв наймення Ольги Кобиланської. Зараз же поспішив зложити поклін своїй патронці, яка доживала віку у Чернівцях. Незабаром наспіла відповідь і розпочалось листування. Згодом Відділ дістав і світлину письмениці з її власноручним підписом. З пошаною зберігається все те в паперах Відділу. Бо це його найбільша гордість — звязок і підтримка, яку Відділ міг давати своїй патронці.

Та попри те Відділ розгорнув свою працю. Це були імпрези й товариські зустрічі, театральні вистави й доповіді. Відділ став передплачувати „Наше Життя“ і подарував „Дух Полумя“ Лесі Українки до місцевої бібліотеки. Допомога й пожертви на народні цілі йшли постійно. Найбільший вклад праці дав Відділ скитальцям. У р. 1947 вислав 900 фунтів одягу й харчів.

Всю ту роботу провадила невтомно Розалія Вецаль. Впродовж 20 літ вона була головою і дбала про його активність. Багато починів пішло через її руки, багато думок удалось їй перевести в життя. А якої уваги й терпеливості вимагала ця праця, знає хіба той, що стоїть в організаційному житті.

Але її активність не обмежувалась тільки працею в СУА. Вона репрезентувала СУА в Злученому Комітеті Вунсакету і там до її голосу уважно прислухувались. У Допомоговому Комітеті вона була довголітньою секретаркою, а в

Філії УККА працювала як скарбничка. До останку своїх днів виконувала свої обовязки, хоч перейшла дві важкі операції й занепадала на здоров'я.

Розалія Вецаль походила з села Глібів у Скататшині. Молодою дівчиною вона прибула до Америки й переходила всі ті трудні почат-

Розалія Вецаль

The late Mrs. Rosalia Wecal, president of Branch 29 of UNWLA in Woonsocket, where she served to the last days of her life.

ки, як кожна наша переселенка. Але не замкнулась у вузькому крузі родинного життя. Не мала великої освіти, але доброю волею й охотою виробила в собі знання і підхід до громадських справ. Почала від Відділу СУА, де випробувала свої сили. А потім перенесла

своє вміння на цілу громаду, яка зазнала її добродійного впливу. І коли вона відійшла волею Всевишнього, то на її похорон з'явилась уся українська громада. Покинула у смутку чоловіка Миколу, трьох синів, із яких два покінчили високу освіту, й одну дочку.

З глибоким жалем попрощав її Відділ СУА. Щирим словом згадує її Гол. Управа і все членство СУА. З нею зійшла у могилу ще одна піонерка, що промощувала шлях своїй організації у новому світі. Вона знайшла за морем нову батьківщину, але всі сили розуму й серця віддала для добра давньої.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Світлини до спогадів

У мене є маленьке прохання. Чи не можна би до спогадів Ганни Совачевої додавати світлини? Напевне велика артистка залишила знімки з тих ролі, які вона грала.

Ліда Склепкович, Торонто

В архіві Ганни Совачевої знаходиться велика збірка світлин із часу її праці в театрі. Та стараємось достосовувати їх до тексту її спогадів. Як бачите, тепер ідуть світлини з часу її побуту у Харбіні й родинні. Пізніше буде можна використати й театральні.

Редакція

ВИСЛІД КОНКУРСУ

У конкурсі Союзу Українських Організацій Австралії відзначено песу „Ваші знайомі“, яку написала відома вже авторка Діма. Це комедія з еміграційного життя.

ДО СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ В ДЕНЬ 1. ЛИСТОПАДА!

Заклик Українського Християнського Руху — стати до спільної молитви в день 1. листопада — торік уже перейшов через Централю СУА до всіх Окружних Рад і Відділів СУА. Наближується й цього року та хвилина. В суботу, дня 1. листопада, об'єднаються у спільній молитві всі українці у вільному світі. Благатимуть Всевишнього ласки для нашої Мовчазної Церкви та страдального народу.

Прохаємо Окружні Ради і Відділи СУА обговорити це з членством на найближчих сходинах. Молитва в день 1. листопада повинна увійти в усі українські родини! Треба, щоб членство СУА плекало й шанувало цей клич та повчило про нього дітей і молодь.

Про день і годину спільної молитви в ЗДА буді подано в щоденній пресі. Молитву можна буде відмовити і при праці, чи в дорозі. Нехай не буде ніодної жінки-українки в ЗДА, що не схилила б голови у поклоні у той мент!

ОЛЕНА СЛЮЗАР, секретарка

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА, голова

Куховарський курс

Нераз бувши в гостині, на прийняттях чи пробуючи смачних страв у буфеті — неодну молоду господиню брала досада. От, коби і я вміла так спекти, зварити чи прибрати! Часом хотілось би подати рідні чи гостям щось нове, смачне і вибагливе — а приписи не завжди точні або скomплексовані й не „промовляють“ до нас.

Такі міркування виринали нераз між членками 63 Відділу у Дітройті. А є між нами і старші, досвідчені господині. Чи не могли б вони поділитись своїм досвідом із нами? Думка подобалась. Кожна з них має якусь спеціальність, в якій вона найкраще визнається. Разом узявши можна б із того зробити повний куховарський курс.

А де знайти приміщення? Бо куховарський курс мусить бути практичний, отже мусить відбуватись у справжній кухні. І то такий, що могла б умістити около 30 осіб. Укр. Американський Осередок при вул. Карпентер має таку й погодився нам її відступити.

Тепер тільки перевести організацію курсу. Цим зайнялись пп. Н. Крохмалюк, С. Лазечко і Л. Маринюк. Порозумілись із провідницями курсу, устійнили чергу показів та перевели рекляму поміж українським жіноцтвом Дітройту. Вони ж дбали про підготову приміщення, закупували потрібні харчі, приймали оплату за курс і

дбали про те, щоб кухня була зачищена в повному порядку.

Показів було п'ять. Як уже було подано в попередньому числі Н. Ж., слідували по собі: показ печення дробу (п-ні Шумило) і риб (п-ні Н. Петріна), показ печення тортів, медяників печива (п-ні Ю. Козак) і французького тіста (п-ні Индра), показ різnorodних салаток і майонезу (п-ні Крохмалюк) і паштетиків і крокетів (п-ні Скасків). Кожен показ лучив страву, що довше підготовляється, з коротшою. Наприклад коли дріб чи торт пеклися в печі, тоді провідниця показу підготовляла щось іншого.

Провідниці показів диктували також свої приписи, що їх курсантки записували. Подивляти треба, як широ й охоче ділились вони таємницями куховарського вміння, що нераз коштували їм довгі роки досвіду. Але й із боку курсанток видно було велику охоту й запал. Ходило завжди 30-38 пань, а було б і більше та вже в приміщенні не було місця.

П-ні Ю. Козак, яка провадить пукорняний відділ в одній із найкращих пекарень Дітройту, вказала ще на різні американські упрощення, що їх наша кухня так дуже потребує.

Оплата за участь коштувала 1 дол. від показу й особи. За ці гроші організаторки курсу закупували харчі, оплачували приміщення, решта ішла до каси Відділу. Провідниці курсу давали покази безкорисно. І за це належить їм щира подяка.

Курс притягнув до участі також і не-членок, що до того часу стояли осторонь організованого життя. Показується, що такою ділянкою, яка обходить кожную жінку, можна притягнути багато молодого жіноцтва. А пізнавши рухливий жіночий гурт, кожна напевне полюбить його й зацікавиться й іншими його завданнями.

Це й спонукало організаторок курсу подумати про повторення курсу. Восени можна буде його поширити, додаючи показ юшок, м'ясних страв і лакоминок.

На бажання учасниць курсу його організаторки рішили вибити

задемонстровані приписи на циклостилі. Не всі могли б собі їх записати, а й багато таких, що на курсі не були, хотіли б їх мати. Це також допоможе розголосити курс та здобути нових членок прихильниць.

Ксеня Кучер
прес. референтка 63 Відділу

НОВІ КНИЖКИ

Проф. д-р Н. Василенко-Полонська: **Professor Dr. Boris Krupnyckyjs wissenschaftliche Laufbahn.** Накладом Інституту Вирчення ССР. Відбитка із Збірника. Мюнхен, 195р. Ст. 20.

У невеликому нарисі наша вчена дала вичерпну характеристику праці одного з найбільших українських істориків, що недавно тому відійшов у вічність. Нарис цей вийшов німецькою мовою, щоб дати перегляд його напрямних і праць чужим історикам.

Д-р Н. Василенко-Полонська поділила його науковий дорібок на три частини. У першій знаходяться його праці про гетьмана Мазепу. Сюди належить також його монографія про гетьмана Пилипа Орлика. Цій добі присвятив він около 40 праць, як ніодин український історик перед тим.

У другій частині знаходяться праці Б. Крупницького про Б. Хмельницького і його добу. Тут старався він протидіяти наспітленню інших українських, а голововно підсоветських істориків. По його думці — обидва гетьмани — це творці української державности.

Третя група його праць займається наслідниками Мазепи. Сюди належать його велика монографія про Данила Апостола і заплянована праця про Кирила Розумовського.

Найбільш обширно подала авторка його „Основні проблеми історії України“. Наводить його погляди на поділ нашої історії, суть нашої державности, опінку течії націоналізму, відношення до Європи, становище Церкви та новітніх європейських течій. На його думку Україна творить синтезу двох світів і з цього становища вона повинна бути творчою.

Наближається реченець для вибору найкращого молодого таланту в 1958 р. В кожному нашому центрі є талановиті одиниці. Це ті молоді жінки, що проявили себе осягами в професійній, науковій, мистецькій чи громадській ділянці. Подайте нам їх прізвище і короткий життєпис!

РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Дуже перепрошую за спізнення у висилці грошей, але я дуже хворію, що саме й було причиною моєї забсргованости. Ваш журнал є ясным променем сонця у моїх терпіннях. Оцим вирівнюю забсргованість і складаю передплату. Дуже дякую за довіря.

З пошаною

Стефанія П.

ОКРУЖНІ ЗІЗДИ СУА

В жовтні ц. р. відбудуться Окр. Зізди СУА, присвячені підготові до XII. Конвенції.

Дня 5. жовтня — Окружний Зізд у Філадельфії.

Дня 19. жовтня — Окружні Зізди в Нью Йорку, Сиракузі і Клівленді.

Дня 26. жовтня — Окружний Зізд у Дітройті.

Перед появою дитячої книжки

Надходить час довгих, осінніх вечорів, час пригожий для казок, розповідей і голосного читання дітям. Вже на днях вийде друком нова збірка казок для дітей „Золоті дзвіночки“, яку написала Іванна Савицька. Вісімнадцять кольорових ілюстрацій до тієї книжки виконав мистець Петро Андрусів. Багатий виховний матеріал збірки із притаманними казці персонажами царенків, жаб, зайчиків, лисичок і чародійних птахів, багатство і краса мистецьких ілюстрацій, як також цінна передмова пера д-ра Наталії Ішук-Пазувань,

роблять збірку цікавою й небуденною появою на книжковому ринку.

Ціна 2 дол., пересилка 10 ц.

Книгарням 25% опушту і тільки за готівку.

Замовляти на адресу:

Союз Українок Америки
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Іванна Савицька
5138 N. 15th St.
Philadelphia 41, Pa.

Посмертна згадка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимось сумною вісткою, що 27. червня померла Катерина Ігнатюк-Багрій, членка 23 Відділу СУА. Нар. 16. листопада 1888, походила з Сокаля. Полишила у смутку чоловіка, три дочки й одного сина та багато внуків. Похорон відбувся з православної церкви і похоронного закладу А. Градовського. З жалем прощали Покійну окрім близької родини також членки 23 Відділу СУА. Спи спокійно, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Із смутком подаємо до відома, що 25. липня відійшла у вічність Анастасія Сирило, членка 23 Відділу СУА, проживши 65 літ. Походила з с. Дубно, пов. Ланцут на Зах. Україні. Залишила у смутку чоловіка Юрія, дочку Марію і двох синів, Володимира й Петра, та 5 внуків.

Похорон відбувся 29. липня з похоронного закладу А. Градовського до церкви св. Івана Хрестителя. Покійна була членкою 23 Відділу від часу його засновання та щиро допомагала Відділові. Прощала її родина, а членки 23 Відділу молились за її душу. Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Анна Назаркевич, секр.

АКЦІЯ ДОМУ СУА

Річні Збори Гол. Управи підтвердили акцію ДОМУ СУА у справі спалення моргеджу. Видання цеголок напевне допоможе, щоб ми очистили наш Дім від непотрібного й коштовного довгу.

Багато Відділів уже відгукнулись на те. Відділи 8, 18, 23, 27, 34, 55, 57, 59, 62 і 65 уже прислали свої пожертви. Тепер чекаємо дальших посилок. У міру пожертв на „цеголки“ подаватимемо кожночасну суму нашого моргеджу.

Відновлюйте вашу передплату вчас, чим осягнете миле почуття упорядкованости, а видавництво зрівноважений бюджет.

Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу в Атенах

Цьогорічний конгрес Міжнародного Жіночого Союзу тривав від 25. серпня до 4. вересня. Гаслом конгресу було — Вчора, Сьогодні й Завтра. Це значить — вчора жіноцтво досягнуло право голосу, сьогодні має 10 відсотків жінок у парламентах, а як воно буде завтра?

Управа підготувала цю тему дуже уважно. Два дні конгресу були повністю присвячені цьому. По обширній доповіді, яка розглянула тепершні досяги жінок у парламентах та коротких звітах членів-організацій у тому напрямі, приступлено до труднощів, які стримують жінку від політичної кар'єри. Подекуди ще не переломані звичаї, діє економічна залежність жінки чи наставлення чоловіків проти того. Обговорено також усі засоби протидії. Головною ціллю того було збагнути чому, коли жінки в багатьох країнах уже здобули право голосу, проте так мало їх проявляється в громадському житті.

Дальші наради конгресу були затінені цією головною темою. Освіта жінки, однакова мораль і правне становище жінки розглядалися також у цьому аспекті. В кожному напрямку зібрано багато матеріялу і вказано нові шляхи.

Всі наради конгресу були пленарні. По доповіді, яку давали запрошені промовці, слідувала загальна дискусія, яка дозволяла на свободний обмін думок. Ішло про те, щоб якнайбільше присутніх делегаток могло взяти участь у тому. Правда, до програми й її точок делегатки могли бути приготуватись, бо програма була проголошена задовго до конгресу.

Світова Федерація Жіночих Організацій вислала як свою представницю п-ню Наталію Гладій із Парижа. Вона займала становище заприятенної делегатки нарівні з представницями ІВКА, Міжнар.

Нац. Ради й інших міжнародних централей. Це становище, як знаємо, дуже зручно використала наша делегація в Коломбо у 1955 р. І тепер п-ні Гладій брала участь у дискусіях, підтримуючи своїми аргументами корисні для нас справи.

Як уже відомо, після II. світової війни жінки з-поза залізної заслони перестали бути членами Міжнародного Жіночого Союзу. Тому немає там тепер представниць українського, але й польського, чеського чи балтійського жіноцтва. Цю велику недостачу МЖСоюз відчуває й тому радо приймає сугестії й матеріяли СФУЖО.

На конгресі переважали делегації з Близького Сходу. Арабський світ і тут виявив себе в повній силі. В дискусії виявляли себе приклади й аргументи музунманського середовища. Щасливо зложилося, що нашій делегатці, як уроженці Франції, ці справи не чужі. Конфлікт із Альжиром загострив увагу до тих справ. А її правнича

освіта давала їй підставу до дискусії в різних ділянках.

Наради проходили бурхливо. Видно було, що вогнища світової політики близько і що не забулися ще недавні рани війни та Кипрського конфлікту. Та провід Конгресу спочив у досвідчених руках і вмів утишувати пристрасті та зручно оминати ударів. А становище нашої делегатки було особливо вигідне. Як єдина представниця словянського жіноцтва, вона могла наближуватись до одних і других, радити й вияснювати. Здобула собі тим загальні симпатії й різні приятні звязки.

Окрему увагу присвятила вона господарям конгресу, себто Лізі Грешських Жінок в Атенах. Зложивши їм офіційну візиту, вона розказала їм про СФУЖО та його змагання. Для країни, що недавно тому пережила гресу громадської війни — це все дуже близькі й зрозумілі цілі. Тому нитка приятні, що тут завязалась, може стати в майбутньому корисним звязком.

До конгресу СФУЖО

З-поміж відгуків на ідею конгресу СФУЖО вибираємо знов новий і цікавий. Наша містоголова в Австралії мгр. Ірина Пеленська помістила у „Вільній Думці“ статтю, яку закінчує такими словами:

Після 10-річної спільної праці пора глянути на пройденій шлях і намітити завдання на майбутні роки. Пора пригадати собі, що ми, українські жінки, хоча розкинені по цілому світі, творимо одну сімю, об'єднану одним почуттям і однією метою. З такими думками приступаємо до підготовки конгресу. Маємо оправдану надію, що вислід його нарад і зустрічей бу-

де мати велике значення для наступного 10-річчя, у який вступає український жіночий рух на еміграції. Доводиться жаліти лиш одного: що лиш на еміграції. Що конгрес не відбувається в столиці України. Що українська жінка на рідних землях не подасть свого голосу, бо вона має замкнені уста. Але з думкою про неї скликається конгрес і для її звільнення ведеться наша праця і для добра жіноцтва України будуть винесені ухвали конгресу.

Ірина Пеленська
містоголова СФУЖО
в Австралії

Нова голова ЛУКЖ

Недавня Конвенція ЛУКЖ, що відбулась з кінцем червня у Торонті, закінчилась перевибором у-

Д-р Стефанія Потоцька з Йоркстону, Саск., вибрана головою Ліги Українських Католицьких Жінок Канади.

Stephanie Potosky, M.D., of Yorktown, Sask., newly elected president of Ukrainian Catholic Women's League of Canada.

прави, на чолі якої станула нова людина. Українському громадянству Канади п-ні д-р Стефанія Потоцька вже добре відома. Та широкий загальний організований жіноцтва зустрічається з нею вперше і тому цікаво йому пізнати її шлях.

Д-р Стефанія Потоцька народилась в українській сім'ї Петриків у Вінніпегу. Десятилітньою дитиною вона перенеслась разом із батьками до місцевості Сіфтон, Ман., де закінчила середню школу. Вищу освіту осягнула в Академії св. Марії у Вінніпегу та Манітобському університеті. Дістала диплом учительки у 1938 р. і вчила стислих наук у середніх школах Манітоби. По чотирьох роках такої праці вона записалась на медичний факультет й осягнула диплом доктора медицини у 1946 р. Того ж року вона одружилась із д-ром Петром Потоцьким із Йоркстону, Саск. і ставула з ним разом до виконання лікарської практики.

Поза своїм званням д-р Стефа-

нія Потоцька виказувала завжди живе зрозуміння громадських справ. Під час війни вона належала до Медичного Корпусу Канади і виконувала з його доручення різні обов'язки. Як активний член своєї парохії, вона зараз же вступила в члени Ліги Українських Католицьких Жінок Канади. Цікавили її також проблеми самоуправи й вона в 1954 р. кандидувала до управи міста Йоркстону. Її постать така популярна, що вона дістала більше голосів, ніж хтонебудь досі їх осягнув у цьому місті. З успіхом працювала вона як радна міста в рр. 1955 і 1956. Була головою Федеральної Ліберальної Організації в Йорктоні та головою Медичного Персоналу у місцевому шпиталі. Міжнародна Студентська організація Бета Сігма Фі вибрала її своїм почесним членом.

Вибір Ліги Українських Католицьких Жінок видвинув гідну цього становища одиницю, що своїм знанням і досвідом причиниться до розросту й сили своєї організації.

ВИСТАВКА У МАДРИДІ

У листопаді ц. р. відбудеться у Мадриді українська виставка жіночої творчості. Почин до неї дав д-р Дмитро Бучинський, виведнавши залю Національної Бібліотеки на ту ціль. Виставка обійматиме літературу, образотворче і прикладне мистецтво й інші осяги жінок. СФУЖО заохотило свої члени-організації в Європі — підтримати виставку експонатами нар. мистецтва. Союз Українок Америки вислав уже книжки наших письменниць у ціні 45 дол., а Мистецька Студія у Філадельфії картини своїх студенток.

ЗБІРКОВІ ЛИСТИ СФУЖО

Висилка делегатки на конгрес Міжнар Жін. Союзу до Атен переступила рямці бюджету СФУЖО. А наша прихильність на конгресі була конечна з огляду на зв'язки з МЖСоюзом. Через те Управа рішила розпочати збіркову акцію на покриття тих коштів. Розіслано збіркові листи, які дістали наші містоголови, голови наших членів-організацій й членки-прихильниці

СФУЖО. Прохаємо перевести збірку у своєму середовищі на покриття довгу, що його Управа затигнула.

Звертаємось також до тих наших прихильниць, що їх не зможе досягнути збіркового листа. Пришлайте пожертви на покриття цих коштів! Наша прихильність на міжнародньому ґрунті цього вимагає!

ВІСТІ ФЕДЕРАЦІЇ

Недавно тому канцелярія СФУЖО розіслала ще два анкетні листки. Один призначений для культурно-освітньої ділянки, а другий для справ зв'язків. Прохаємо передати їх дотичним референткам для уважного вивчення.

Реченець внесення анкет — 31 жовтня ц. р. — вже недалекий. Прохаємо поспішати з відповіддю!

ДОПОМОГА БАБУСІ

Нова акція фонду „Мати й Дитина“ розпочалась від липня ц. р. Вісім Відділів США зголосили свою охоту взяти під опіку старшу, самотню жінку, що доживає віку в Європі. Невеликою допомогою 5 дол. місячно та своєю доброзичливою увагою розяснюють її будні. Втішені листи бабусь є радісною винагородою за те.

Ось які Відділи включили себе в цю шляхетну акцію: 13 у Честері, 22 у Шикагу, 33 у Клівленді, 43 у Філадельфії, 47 у Рочестері, 57 у Ютиці, 64 у Нью Йорку, 70 у Пасейку. Щире Спасибі!

Та не всі бабусі обняті ще нашою акцією. Ще є самотні й хворі жінки, що чекають нашої допомоги!

ЦІКАВА ДОПОВІДЬ

На конференції технічно-хемічної секції УВАН д-р Ніна Синявська вголосила доповідь „Нові дані до проблеми осадження колоїдів“. Д-р Н. Синявська працює в Колумбійському університеті над хемічними дослідями.

ОСОБИСТЕ

Нашу містоголову в Канаді п-ню Стефанію Савчук стрівув важкий удар долі через смерть її улюбленої дочки Віри. Широ слівчуємо з нею в її великому горю і прохаємо Господа, щоб оддав їй сил перенести цю втрату.

Управа СФУЖО

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Yesterday — Today — Tomorrow

On August 25 the congress of International Women's Alliance commenced in Athens. The slogan of the congress was — Yesterday, Today, Tomorrow. It means — Yesterday the vote, Today ten per cent women in Parliament, and how will it be Tomorrow?

The Board prepared this topic very carefully. Two days were given to this theme under the able guidance of Maitre Lehmann; this included an introductory talk outlining the present position of women in Parliament, short reports from societies giving a resume of what they have done since the last congress in Colombo to encourage women to enter Parliament. Then the obstacles were considered, due to custom, to the economic situation of women, to the position of men in this matter and so on. The possible remedies were also broadly discussed. The main point was to find why, after women in many countries have had the vote for decades, there are so few women in public life.

We have yet no reports about the discussions of the congress. However from the program we see that the Congress will gather interesting data. Undoubtedly the material gathered will shed light on conditions existing in different continents. This is absolutely necessary if women are to see their future course.

However this abundant material will lack great extent. A great mass of women behind the Iron Curtain have been for several decades living an isolated life. With the outbreak of World War I the representatives of Russian women have ceased to be members of the International Women's Alliance, and the Ukrainian, Polish, Hungarian, Roumanian, Bulgarian, Czech, and Baltic women with the close of the Second

World War. Since that time their problems are no longer considered at the congresses of IWA and the whole great mass of women which consists of some 150 million persons, is overlooked.

But the women behind the Iron Curtain have endured a bitter lot. Levelled in rights, they bear upon their shoulders the entire burden of the social and economic upheaval in their country. The ferocious experiment of the revolution has hit hard even in their most basic right — the right of a mother to bring up her children. And this experiment which has existed in Russia proper for decades is beginning to take affect in the satellite nations as well.

The women behind the Iron Curtain are unable to belong to the International Women's Alliance. Under the totalitarian regime women have no organizations with the power to freely elect its officers and program as the Alliance requires. For this reason they cannot be represented at the Congress.

But the Ukrainian women of the free countries remind the world of their fate. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations has sent its representatives as a "fraternal" delegate to the Congress. Mrs. Natalia Hladiy from Paris was the only one who was able to relate the misfortunes of her sisters behind the Iron Curtain.

And this for the future remains our solemn obligation. To speak in the name of those who are not able to do so freely for themselves to give true facts concerning their hardships, to explain their adversities. This is our solemn obligation until the organized women of the free world understand their plight and are willing to give it some deliberation.

STUDY DAYS OF "MOVEMENT MONDIAL DE MERES"

At the Study Days of MMM held last June, in Paris, one session was devoted to the problems of the mother-emigrant. Organizations in the Free World, Ukrainian, Lithuanian, Hungarian, Polish, Czechoslovakian, and Israel represented at these Study Days gave short resumes about the difficulties of mother-emigrant of their nationality, which were discussed during one session and gave material for the resolutions.

MMM, recognizing the moral and social position of mother-emigrant and mother-refugee, appeals in its resolutions to the Governments and peoples of the countries in which mother-emigrant now resides, to be more understanding and sympathetic to her problems.

By further study of the difficulties of mother-emigrant and mother-refugee, MMM hopes to find ways and means to ease her arduous life.

You will obtain best information
in the book

WOMAN OF UKRAINE

Price \$1.00

Order from

**Ukrainian National Women's
League**

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

**Published by the Ukrainian
National Women's League**

of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

"MOTHER AND CHILD FUND" HELPS GRANNIES

For the last five years "Mother and Child Fund" created by the Ukrainian National Women's League of America, Inc., has helped the Ukrainian children of the Hard Core DP's by forming kindergartens and nurseries in various cities of Germany and Austria. The necessary funds are collected monthly by UNWLA branches which assumed an obligation to care for one of the established centers. There are more than 400 children in Germany and Austria encompassed by this action.

Several months ago UNWLA decided to help the aged women who are alone, left in unfriendly surroundings without care and financial assistance. Some of them are in hospitals suffering from incurable diseases, in need of material help.

Some of the UNWLA Branches responded to this care for help and are already sending them packages with food, clothing and a few dollars monthly. We hope that more Branches will join this call to help "Grannies" who were once active in civic and social work and are now totally dependent upon help from people of good will.

Letters from those receiving such help are expressing deep gratitude for understanding, help and moral support.

Contributions to Mother and Child fund "for Grannies" will be gratefully acknowledged.

UKRAINIAN FOLK COSTUME

There are several Ukrainian folk costumes which come originally from different parts of Ukraine. They are worn here on different occasions, like concerts, folk dances, parades, and manifestations. More often we see folk costumes from Poltava region, because its embroidery is very colorful, its style simple, and it is relatively easy to make. Sometimes, however, through carelessness, improper choice of colors and styles are put together

and such folk costume loses much of its original beauty.

For those interested in avoiding such mistakes, K. Antonowych

The folk costume of Poltava region is considered a representative Ukrainian national costume.

wrote a book "Ukrainian folk costume from Poltava," in which the author gives specific instructions and supplements them with sketches. Also in Svoboda, Ukrainian Weekly, a detailed description of Ukrainian folk costumes was published in the English language.

A NEW PRESIDENT OF UCWL IN CANADA

Dr. Stephania Potosky of Yorkton, Sask., was elected President of the League of Ukrainian Catholic Women in Canada at their convention in Toronto.

She was born in Winnipeg, but became a permanent resident of the Saskatchewan Province. She attended the University in Winnipeg, Man., and in 1946 received her degree of Doctor of Medicine. She opened her office together with her husband, in Yorkton, Sask.

Beside her medical career she was also interested in civic affairs. In 1954 Dr. Stephania Potosky was a candidate to the City

Council in Yorkton and was elected with a great majority of votes. For two years she was an active member of the City Council and gained full support and respect of her fellow citizens.

As President of UCWL Dr. Stephania Potosky will most certainly contribute to the growth and strength of this organization.

PRESIDENT OF WFUWO IN PHILADELPHIA

Mrs. Olena Salisnyak, President of World Federation of Ukrainian Women's Organizations, spent a few weeks in the United States where she conferred with the executives of the Ukrainian National Women's League of America and members of the WFUWO about preparations for a World Congress of Ukrainian Women to be held in New York in May 1959. During her visit a few committees were formed and plans for their future work were adopted.

On this occasion Mrs. Olena Salisnyak visited different national organizations and religious and cultural institutions.

CABBAGE WITH APPLES (Serves 4-6)

- 1 medium-sized head of cabbage, shredded.
- 1 cup water
- ½ lb. pared, sliced tart apples *
- ½ cup water
- ½ cup sour cream
- 1T. flour
- Salt and pepper to taste
- 1 T. chopped parsley

Boil cabbage in water for 20 minutes. Drain well.

In another saucepan, cook the apples and water.

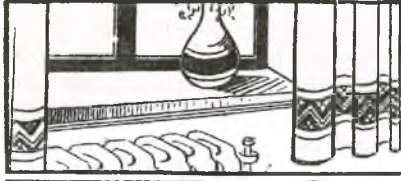
Combine with the drained cabbage.

Blend the sour cream and flour and add to the cabbage and apple mixture.

Season to taste.

Sprinkle the chopped parsley over the top.

* If apples aren't tart enough, add a little lemon juice.

У НАШІЙ ХАТІ

Українське помешкання

Коли ви входите в мешкання ваших знайомих чи свояків в ЗДА, вас вражає якась особлива його нотка. По якійсь невеликій дрібничці ви відчуваєте, що це свій, рідний куток, що тут живуть свої, близькі вам люди. Не можете навіть відразу сказати, що це оте своє, особливе. Шойно з часом покажеться, що це портрет Т. Шевченка на стіні, що це вишивана завіска на вікні, або старий килим, простелений на підлозі. Та в першій хвилині ви не встигли ще завважити цього, а тільки відчули це по цілому настрою кімнати.

Тієї атмосфери шукає кожна українська людина. Дарма, що в улаштуванні мешкання маємо такі великі можливості! Є велика скаля у виборі меблів — дешевих, середніх і найдорожчих. Є різні, прерізні відміни завісок, килимів, накривал. Є в чому вибирати і є засоби для того. Та вкінці переважає те, що нагадує хоч трохи своє, рідне. За тим шукає українська людина, щоб створити у своїй хаті клаптик рідної землі.

Багатьом це вже вдалося. Дехто впровадив у свою хату лиш невеликий натяк — оту вишивку чи килимок, що ми згадували на початку. І вже вона має свою окрему нотку. А дехто продумав це глибше. Підбрав відповідні меблі, підшуквав добрі тканини. Поидав картини наших мистців. Поклав зразки української кераміки на стіл чи мисник. І надав своєму мешканню відпечаток української духовности у відній формі.

Чи багато таких мешкань у ЗДА, спитаєте. Напевне їх ще багато немає, але й ті, що є — для нас цікаві. У кожному нашому більшому центрі є вже дві-три господині, що в тому напрямку працювали. І могли б похвалитись своїми осягами не тільки перед кругом приятелів і знайомих. А також перед

широкою громадою наших читачок.

Бо воно нелегко кожній давалось. Треба було зладити собі плян, чого й як хоче. Потім починалось шукання меблів, тканин, посуду. А враз із тим приходили сумніви. Які тапету дібрати, щоб підходили до них? Якого регіонального стилю дотримуватись у тому? Чи можна в кімнаті з вишиваними завісками з Полтавщини покласти гуцульський настільник? Чи можна впустити до хати скатерть із друкованим узором?

Отак роздумувала й роздумує кожна українська господиня. Деяким із них уже вдалося це розв'язати.

То ж прохаємо їх тепер поділитись із нами своїми осягами. Май-

же в кожній родині є тепер фотографічний апарат. Світлини хатнього нутра виходять тепер досконало. Решту доповнить докладний опис кожного кутка й допоможе розглянути всі деталі.

Отже кличемо українських господинь! Отих усіх, що зуміли надати своїй хаті рідного вигляду, що продумано змагали до вияву в ній української культури. Присилайте світлини Ваших світлиць та поділіться своїми шуканнями й осягами! Розкажіть про те, як ви знайшли ту чи іншу річ, як ви добирали до неї другу чи третю. І яку радість ви пережили, коли врешті завершили свої шукання оттакою кімнатою, яка знаходиться у вашому мешканні.

Зірка

Наші кімнатні квіти*)

Мірт — потребує великого вазонка і ясного місця в кімнаті. Влітку не зносить прямого сонця. Пильно й уважно підливати. Перезимовує в холодному місці, але не зносить морозів. Можна свобідно притинати.

Олеандер — потребує багато води й угноєння. Перезимовує також у пивниці, лиш щоб була вільна від морозу. Влітку йому найкраще на сонці в горді або на балконі.

Плющ — у кімнатах плекаємо тільки відміну з загостреним і пестрим листям, що росте повільно. Зносить тінь, однак не зміє висохнути.

Сансеверія — росте довгі літа в тяжкій землі, цвіте рідко. Потребує ясного й сонячного місця. Любить тепло. Зимую мало підливати. Ніколи не підливати молодих паростків, бо зігниють. Зносить

дуже добре сухе, кімнатне повітря. Рослина невибаглива.

Трандесканція — звисаюча рослина. Любить легку землю і постійне місце в кімнаті. Підливати треба часто, угноюючи добре. Зносить тепло і холод. Росте добре в легкій тіні.

Фікус — любить ясне і рівномірно тепле місце, якого не слід змінювати. Час від часу підгоїти, а листя чисто утримувати.

Філодендрон — витривалий на зміни температури. Розростається дуже сильно. Потребує ясного місця, але не на сонці. Влітку часто, зимою мало підливати. Листя обтирати від порохів. Пересаджувати весною що 2-3 роки.

Фіалка альпейська — зимою хоче ясного й холодного місця. Уважно підливати, але не на бульбу. По відквітненні дати спочинок до весни, потім бульбу наново пересадити. Найкраще для неї місце — поміж подвійними вікнами.

*) Гл. ч. 8

Як водиться?

У шпиталі

Недавно тому я пролежала тиждень у шпиталі. Я побачила, що моя сусідка по ліжку давала „типса“ шпитальній прислузі, що прятала кімнату і приносила їжу. Тоді й я, покидаючи шпиталь, залишила їй доляра. А вдома мене висміяли й сказали, що в шпиталі „типсів“ не дається. Це ж мовляв, не готель!

Видужанка

Це не зовсім так, як Ваші домашні радили Вам. Шпитальній прислузі треба дати „типса“, бо вона на такому самому положенні, як і готелевий персонал. Звісно, це не є Ваш обов'язок, а тільки звичай і добра воля.

Навіть медсестрам хворі роблять невеликі подарунки, як квіти чи цукорки. Це є вираз вдячності за піклування, яке медсестра виявила. Особливо тоді, коли хворий переходив операцію чи якесь довше лікування.

Тітка Христина

А що з пахощами

Як примінюємо пахощі? Більшість жінок розпилює їх по вбранні. А це недоцільно. По перше — може лишити пляму, бо складником пахощів є також олива. По друге — одяг є мертвий, що пахощів не оживляє.

Добру парфуму примінюємо на тілі там, де бе пульс. Тепло тіла оживлює пахощі. Правда, вічно вони не тривають і їх треба відновляти. Найчастіше — що чотири години.

З малими пляшечками треба вміло обходитись. Коли пляшечка відкрита, тоді вже довго не потриває. Впродовж кількох місяців треба її зужити.

Не мішайте різних пахощів в одній пляшечці! Вимішувати парфуми вміють тільки знавці.

Кілька краплин добрих пахощів можна додати до води, в якій сполікуєте своє волосся. Це надасть йому милого запаху на якийсь час.

Порожню пляшечку від пахощів можете вложити між своє білля. Вона ще довго зберігає запах.

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полум'я“ — твори Л. Українки англ. мовою?

ОСІННА ОБНОВА

Перше осіннє листя пригадує це. Чим оновити свою гардеробу? Плащем, черевиками чи торбинкою?

Оксана купує суконку. Нарешті відважується влізти в „мішок“, хоч

при її 150 фунтах це не порадно. Але в неї свій розрахунок.

Це гладка чорна суконка. Отже вже робить її стрункішою. Стан замаркований доволі високо. Отже вряди-годи можна підперезатись пояском чи завязати кокетливу шарфу.

А коли приробити до неї білий комірчик із шифону й дочіпити квітку — вже є перед-вечірня сукня типу „коктей“.

А коли похолодніє, тоді можна вбрати до того кольоровий жакетик. Такий короткий, як тепер носять до костюмів. Ще й відсвіжити все ярким шаликом.

Перший, відважний крок! Бо врешті треба йти за модою, чи не так? Тільки вибравши для себе найдогіднішу форму.

ПРИМХИ МОДИ

Косметичні вироби в ССРСР мали особливі назви. Наприклад пахощі звались „Моя Москва“, або „Перший травень“, а креми „Інтернаціональна Дружба“ чи „Дружба народів“. А тепер уже зветься інакше. Вже є пахощі „Екстаза“, „Фантазія“, „Театр“... А в останньому часі появилась навіть „Княжна Еспанії“! Почекаємо трохи, а ще буде „Крем цариці“ або „Пудра бояришні“ в ССРСР...

Назва пудри Рашель для смуглявої шкіри залишилась по відомій англійській косметичці з 1870 року. Вона виробляла й продавала таємничі препарати для збереження краси і дійшла тим до величезного майна. Із її виробів ніщо не перейшло до сучасности за винятком пудри, яка має широку популярність.

Восени домінують такі кольори: зелене різних відтінків, брунатне дуже ясне і дуже темне, синє у темніших відтінках, пастелеве рожеве й фіолетне. Червоне й фіолетне, що панувало вже кілька сезонів, відходить на дальший плян.

Джіна Лоллібріджіда, заки стала фільмовою зіркою, вивчала креслярство і думала стати модним креслярем. Тепер вона, знаючи засади модних креацій, розпочала боротьбу з усіма домами моди, що йдуть за геометричними фантазіями і забувають жіночу м'якість і теплоту ліній. На її думку, сучасні жіночі одяги нагадують нічого іншого, як тільки будівельні конструкції доріг, мостів чи будинків. Таку погань жінки повинні відкидати, каже Джіна.

Віра Ке

КАЛОРИЇ В ОВОЧАХ

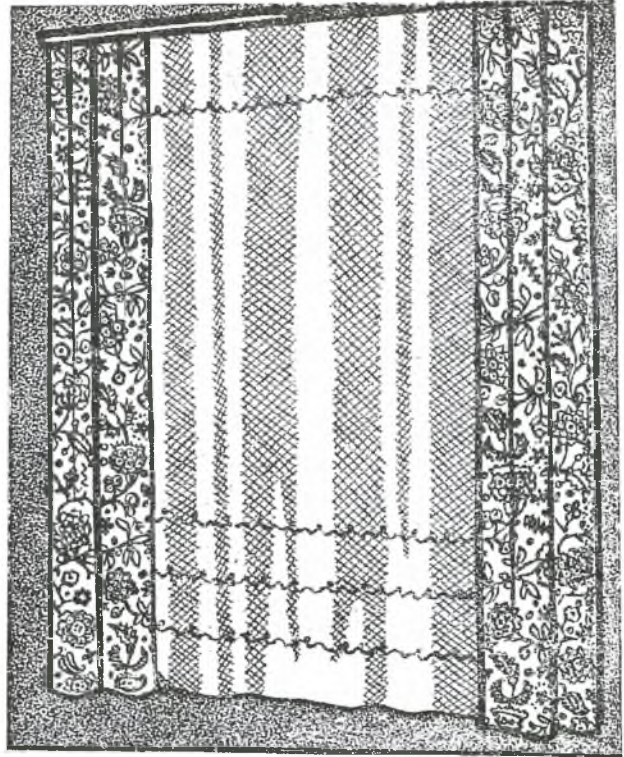
Поширилось переконання, що в овочах немає калорій. А це неправда! Хоч їх є мало, проте вони є. Горнятко полуниці вміщає 54 калорії, бросквіня середньої величини 46 калорій, а яблуко середньої величини має аж 76 калорій. Отже окрім вітамінів є в них також певна відживна вартість.

ВИШИВАНІ ЗАВІСКИ

Впорядковуючи восени свою хату, кожна господиня хотіла б чимсь її оновити. Новим килимом, фотелями? Ні, цим разом вишиваними завісками.

Ось зразок завісок, що їх можна примінити в сучасній хаті. Збоку квітчасті драперії, як їх тепер можна дістати в різних відтінках. Вони живо нагадують наші мальованки й мотиви їх часто запозичені з відтіля. На білому або жовтавому тлі червоні, сині або зелені квіти.

А ціле вікно закриває завіска з сітки. Їх можна дістати в різній ширині і грубості. Є білі, жовтаві і сіруваті. А сіткову завіску можна прикрасити вузькою вишивкою у певних відступах. Кожен вузький взір в одній красці може нам послужити.

Взір до завісок

Вузький, квітчастий взір, виконаний перетиканням в одній (червоній, синій або зеленій) красці. До вишивання вживати найдонової волічки яка дуже добре переться, або ниток D.M.C. виробу муліне.

Сюди годиться теж одноколовий взір із таблиці зорів ч. 7, що була подана в вересневому числі.

Подбайте про українську ляльку до Вашої хати!

А дівчина з козаком

Дві ляльки, величини 4", рукомі очка, ручки і ніжки.

У дівчини — вишивана сорочка, спідниця, попередниця, крайка, заквітчана головка і намисто.

У козака — вишивана сорочка, сині або червоні шаравари, пояс, шапка зі шликом.

Ціна за пару \$3.00

Порто посилки \$0.25

Замовлення слати:

BAZAAR

823 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Юшка з грибами

Потрібно:

- ф. грибків (печерничок)
- різна городина (морква, волоська капуста, селера, петрушка)
- 1 цибуля
- 1 ложка масла
- ½ склянки сметани
- 1 ложечка муки

Почистити й посікти дрібно грибки. Всмажити на маслі дрібно покришену цибулю, вкинути на те грибки і піддушити їх. Почистити городину, покроїти дрібно і зварити в такій кількості води, як треба на юшку. Коли городина м'яка, тоді вкинути грибки і заварити. Вкінці розколоти у сметані муку і заправити тим юшку. Раз заварити.

Віденська капуста

Потрібно:

- головка волоської капусти
- 2-3 картоплини
- 1 ложка масла
- 2 зубці часнику
- 1 ложечка муки

Сполокати капусту і покроїти в грубу кістку. Кинути на окріп, заварити, відцідити й витиснути з води. Обмити картоплю, обікрати покроїти в кістку, вимішати з капустою, долити трохи води й заварити. Окремо зладити ясну за смажку з масла й муки з часником і підправити цим капусту, додаючи соли до смаку. Хто любить, може поперчити.

Подавати, як додаток до якогось пікантного м'ясива.

Мясні кульочки

Потрібно:

- 1 ф. телятини
 - 1 цибуля
 - 1 булка
 - ½ скл. молока
- На підливу:**
- ½ скл. сметани
 - дрібка зеленої петрушки і кропу
 - 1 твердо зварене яйце

Змолоти м'ясо, додати розмочену в воді й витиснену булку, сире яйце і трохи тертої цибулі. Ви-

мішати добре. Формувати мясні кульочки величини оріха. Уложити їх на маслѳ помащеній пательні, залити до половини їх висоти водою або буліоном (виваром із м'яса) і варити під покришкою чверть години на легкому вогні. Коли готові, залити їх сметаною підливою.

Підлива: Підігріти сметану, посолити, вкинути туди дрібно посічене тверде яйце і січену петрушку й кріп.

Подавати до того сипко зварений рис, або колочену картоплю.

Чеські вареники

Потрібно:

- 2 ф. картоплі
- ½ ф. муки
- 1 яйце
- трохи повил із сливок
- 1 ложка масла
- 1 ложка тертої булки

Зварити картоплю в лушпині, обікрати й помати. Потім додати муку (четвертину ваги), яйце і сіль. Замісити й розтачати на пів пальця. Покроїти чотирикутнички, наложити на кожен дрібку повил, зліпити добре роги і зварити в солоній воді. Помастити й посипати тертою булкою, підсмаженою на маслі.

Бішкоптова роляда з яблуками

Потрібно:

- 4 жовтка
- 1 горнятко цукру
- ¾ горнятка муки
- 4 білка
- сок із пів цитрини
- 1 ф. яблук
- цукру до смаку
- цинамон

Втерти жовтка з цукром, додати муку, білок, вбитий на шум, легко вимішати і виложити на вимашену бляху. Спекти у печі на 300°

Окремо обікрати яблука, втерти на терці, доправити цукром і цинамоном до смаку.

Готове бішкоптове тісто виложити гаряче на стирку, розвести по ньому яблука, звинути, обвинути стирочкою і лишити, нехай вистигне.

Кавовий торт

Потрібно:

- 8 жовтків
- 1 горнятко цукру
- 1 цитрина

- 9 білків
- 1 ¼ горнятка муки

На начинку:

- 4 жовтка
- 1 горнятко цукру
- сильний напар із кави
- 1 горнятко свіжого масла

На склищо:

- 1 ½ горнятка цукру
- напару з кави

Втерти жовтка з цукром, додати соку з цитрини. Вбити шум і вимішати жовтками й мукою. Тортівницю виложити восковим папером. Влити туди тісто. Спекти в добре вигрійтій печі на 350°. Коли прохолоне, перерізати двічі.

Начинка. Чотири жовтка вимішати з цукром і вбивати в другій посудині з киплячою водою. Коли почнуть гуснути, влити есенцію з кави і вбивати дальше, щоб випарувало. Коли вже доволі густе, зняти з вогню і втирати дальше, аж прохолоне. Втерти масло на піну і додавати потрохи прохолоджених жовтків, аж поки не сполучимо все разом. Потім переложити торт двічі і вирівняти боки.

Склиця. З цукру зварити соковик (сироп), а коли збіліє, закрасити кавою. Покрити торт склицею.

ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ

Морква з бешамелем

Потрібно:

- 1 вязка моркви
- 1 ложечка цукру
- 1 ложечка масла

На підливу:

- 1 ложка муки
- 1 склянка молока
- 1 яйце
- 1 ложка сметанки
- 1 ложка цитринового соку

Почистити моркву, втерти її на терці, залити гарячою водою так, щоб лиш накрила, додати цукор і масло, накрити покришкою і душити, аж змякне. Потім перемішати з підливою бешамель.

Підлива-бешамель: Муку розвести молоком, розмішати і поставити на вогонь. Заварити і варити, мішаючи, щоб постала густа маса. Окремо розробити яйце зі сметанкою і цитриновим соком (коли хто любить) і влити до підливи. Коротко заварити.

Біляк

Цього року Марянка посадила буряки на своїй грядці. Коли їх садила, то всі вони виглядали майже однаково. Це були невеличкі, жовтозелені насінки. Та весняне сонечко їх збудило до життя: воно їх гріло, дощик кропив. Вони жадібно пили воду й швидко росли вгору. Незабаром буряки зазеленіли на грядці гарними рядочками. Кожен із них хвалився своїми зеленими листочками.

— Ой, і гарні ж у нас суконки, гляньте, які! Не те, що в других рослин — просто зелені. А наші листочки всі мають червоні жилки та черінки, шелестіли своїм листячком буряки.

Одного разу вони помітили, що серед них виріс один буряк, а листя його було просто зелене. Всі стали його питати, чому в нього листя не таке, як у других буряків.

— Як це так? Чом твоя суконка не така гарна, як наша? Ти чужий! Забирайся звідси геть!

Другі казали:

— Не турбуйтеся! Ось Марянка прийде, то вирве його та викине так само, як і буряк викидає.

Бідний бурячок самотно ріс і не знав, що й казати своїм сусідам. Він і сам бачив, що не виглядає так, як вони: і суконка в нього без червоних прикрас і сама голівка не кругла, червона, а біла, шпичаста. А чому це так, він не знав. Сумно було й йому, бо решта буряків не хотіла навіть на нього дивитись і прозивали його Біляком.

Так проминуло літо. Коли прийшла осінь і люди почали збирати городину — різати капусту, рвати квасолю, копати моркву, картоплю, то почали виривати й буряки. Прийшла черга й на нашого Біляка. Коли Марянка витягнула його з землі, то відразу закликала маму.

— Гляньте, що то за смішний буряк виріс у мене на грядці!

— Ось бачиш, ось бачиш, шепотіли червоні бурячки, повертаючи свої голівки на всі боки. —

І Марянка каже, що ти не такий, як ми всі! Інші злісно реготались: — Хи-хи-хи! Нарешті викинуть цього непотріба геть від нас!

Та не так сталося, як вони думали. Мама взяла в руки Біляка, подивилась і сказала до Марянки:

— Ні, моя любя! Цей буряк не смішний. Він навіть більш корисний, ніж червоні буряки. Його насіння видно випадково замішалось до того, що ти сіяла весною. Такими буряками засівають цілі поля. Восени їх викопують та везуть до цукроварні. Там їх миють, чистять, дрібно кришать та налива-

ють гарячою водою. Вони дуже солодкі і вода вибирає з них увесь цукор. Цю солодку воду випарюють, аж поки не осяде весь цукор на дні. Його сушать, а тоді продають людям. З цукру виробляють різні солодоші — цукерки, тісточки.

— Ось, який це гарний бурячок! А я й не знала. Понесу, покажу татові, що в мене виростало на городі.

Марянка схопила Біляка й побігла до тата, а червоні буряки збентежені й засоромлені, що так зневажили Біляка, ще довго розмовляли між собою.

Ніна Наркевич

ОКСАНА Й КИЦЯ

I.

У Оксани є велика киця Зурна,
не шкідлива, а слух'яна і розумна.

Просить їсти завжди чемно і ласкаво
молочка, яєчка, кашки, а не кави.

Потім сяде у куточку тихо-нишком
то дивись чи не впіймає сіру мишку.

Часом, хвостиком і чорним і блискучим
б'є в підлогу, як Оксана надокучить.

І тоді дитина йде в садочок грати,
щоб сердитої киці не займати.

А як сердитися киця перестане,
то сама йде в садочок до Оксани.

II.

І така та наша Зурна чепурушка:
миє ротик, миє лапки, хвіст і вушка.

Песик Бобик придивляється ще зрана,
хто чистіший — а чи киця, чи Оксана?

Хай та киця лиже лапки найпилініше,
а дитина все від неї чепурніша.

Хоч Оксана наша зовсім невеличка,
вже сама уміє мити ручки й личко.

А як ручки зобруднить піском і пилом,
миє теплою водичкою ще й з милом.

Г. Чо.

Морська зірка

Легенда

Дуже давно в морі коло гарного піщаного берега жила мушелька. Там було гарно й весело. Хвильки пестили її, вітрець пролітав над нею, а сонечко посилало до неї своє золоте проміння. Іноді хвилі виносили мушельку на беріг і тоді діти, що приходили купатись, гралися нею та другими такими, як вона. А приходив вечір і знову набігали хвильки з моря та змивали її разом із товаришками в море. Всі, хто був тут разом із мушелькою, були задоволені своїм життям, тільки вона все нудилася. Їй хотілося жити в іншому місці, хотілося побачити інший світ, а не тільки свій рідний беріг.

Одної ночі, коли під ніжну коліску пісеньку, що співали хвильки, всі мушлі та камінці відпочивали від денної спеки та мирно дрімали, мушелька не спала. Вона сумно дивилась в далечінь на хвилі, що мірно плескалися коло берега. Раптом вона завважила блискучі зірки в воді.

— Що це? Хто це? — запитала вона в каміня, коло якого лежала. — Дивись, як там блищить в воді!

— Та то відбиток зірок у воді! Глянь у гору, то й побачиш, відповідь їй камінь. Мушелька глянула вгору. Над нею в оксамитнім, темно-синім небі дійсно сяяли зірки. Різними кольорами мінилося їх світло, і кожна з них мала зовсім не таку форму, як мушелька. Вони мали кілька гарних кінчиків-ріжок, з яких лялося це чудове світло. Мушелька заплакала.

— О, як би я була така гарна як ти, звернулась до найбільшої зірки, що світилася рожево-блакитним сяйвом. Як би я хотіла жити на небі, де ти живеш, продовжувала свою скарпу мушелька. А зірка відповіла їй:

— Ти не можеш цього зробити, бо кожному з нас Господь дав своє місце, але й там, де ти живеш, зможеш стати такою, як я.

— Скажи, зіронько, як це зробити?

— Дивись на мене кожної погідної ночі та не нарікай на свою долю. В тебе є гарні камінці, твої друзі — мушлі, в тебе є гарний білий пісочок, водорості та веселі

блакитні хвильки. Хіба це не гарно? Памятай, дивись на мене та не сумуй, може й ти станеш подібною до мене, відповіла їй зірка. Мушелька ще хотіла її про щось запитати, але в цей час хмарка закрила зірку.

З того часу мушелька перестала нудитись. Вдень вона була в своєму товаристві мушель і каміння, а вночі завжди шукала на небі свою зірку та дивилась на неї, аж поки не приходив до неї сон. Вона полюбила свій беріг, біленький пісочок, зелені водорості. Коли починалася буря і небо вкривалося хмарами, мушелька терпляче чекала часу, коли небо знову ставало чистим і вона зможе побачити свою любу зірку. Час тепер летів швидко.

Одної ночі зірка сказала мушельці: — А ти знаєш? В тебе вже

починають рости такі самі кінчики, як у мене. Незабаром тебе вже будуть звати не мушелькою, а морською зіркою. Тепер море буде мати ще одну нову гарну дочку!

Проминуло кілька років і одного разу, коли діти гралися на березі, мушелька почула над собою чийсь дзвінкий голосочок: — Мамо, мамо! Дивіться, що я знайшов! Чийсь ручки схопили мушельку. — Це ж справжня зірка, яка гарна! А мушелька — морська зірка вся тремтіла від радості, що нарешті збулася її мрія. Її вже називали зіркою.

— Я буду тепер, як ти, люба зіронько! Ти правду сказала: і тут можна бути гарною й тішити всіх! думала мушелька. Свою пригоду вона розповіла хвилькам, а вони про це розказали людям.

Н. Харченко

— Мамо, дивіться! — Це ж справжня зірка, яка гарна!

Приємно мені повідомити членок СУА, що **річні збори Гол. Управи** дня 30. і 31. серпня пройшли дуже успішно. Точне звідомлення йде в цьому числі. Та з особливим вдовolenням мушу відмітити оцю дружню атмосферу, що панувала під час нарад. Дискусії і розмови проходили дуже оживлено, кожна ділянка праці цікавила всіх. Можна було зібрати багато нових думок і поглядів. У всіх завважується охота до праці й шукання нових доріг. Щиро дякую Вам, дорогі співробітницї, за це цінне враження!

Недавно тому відвідали Централю СУА дві милі Союзянки, що повернулись із **проці до Люрду**. Це — пп. Анастазія Білоус із Дітройту і д-р Марія Струтинська з Філадельфії. В обширній гутірці змалювали свої враження й переживання. Побачили ж святе місце, молитовний здвиг прочан а також великий шмат світу! Можна було позавидувати їм того, та ми в першу чергу раділи, що наші членки могли скористати з цього. Тепер поділяться цими враженнями із своїм Відділом.

У днях 27. і 28. вересня відбулась у Філадельфії **Конвенція ЗуадКомітету**. Як мило було мені зустріти делегаток-Союзянок на цьому терені! Видно, що Відділи СУА, які причинились до створення й росту цієї установи, й даліше творять частину її активу.

На цьому Зїзді я зложила пост містоголови, бо близька Конвенція СУА і конгрес СФУЖО вимагають усіх моїх сил. Мое місце в Екзекутиві ЗУАДКомітету зайняла п-ні Катерина Пелешок, наша місто-голова. Прохаю Відділи СУА й надалі піддержувати її у праці та виказувати ЗУАДКомітетові всю допомогу, якої він потребує.

Олена Лотоцька
голова СУА

З радістю привітали ми на Річних Зборах Гол. Управи **пять нових Відділів СУА**. Прибувають нові громадські робітницї, наша зорганізована сімя росте! Та враз із тим пригадали ми собі, що є ще багато місцевостей, де немає наших Відділів. Жіноцтво гуртується там біля церковних чи громадських організацій або й не виконує ніякої громадської роботи. Це повинно стати нашим завданням на найближчий час! Розглянутись по сусідніх місцевостях та заохотити знайомих жінок до заснування Відділу СУА! Для тієї цілі можна запросити містоголову СУА або голову Окр. Ради для інформаційної розмови.

Пані місто-голова з Рачестеру розказувала дуже цікаво про почин їх Окр. Ради. — Вони стали відвідувати вдома всіх українських жінок, що не належать до організації. Зокрема підкреслювала, як звичливо й привітно приймали їх усюди. Українська гостинність ще не перевелась у новому світі! Усюди їх охоче вислухали, ставили питання, розглядали Наше Життя. Правда, це вимагає часу, бо в кожній хаті наш гурток провів годину, а то й півтори. Це було у святочному часі, отже в пригожій для відвідин атмосфері. Шлях повільний, але успішний! Так власне треба підходити до жіноцтва, що стоїть осторонь!

Наша Конвенція вже зовсім недалеко. Які сподівання лучите з нею? Які ділянки чи справи хотіли б Ви видвигнути на ній? Вже час — обдумати проекти, що мали б внести нові думки й почини на XII Конвенцію СУА! У жовтні відбудуться всюди Окружні Зїзди, де є саме добра нагода ці проекти передискутувати. Треба, щоб кожен Відділ взяв численну участь у них!

Марія Біляк
орг. референтка СУА

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 15. серпня до 15. вересня 1958

Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від. 51 Милвокі 20.00 5.00

Дім СУА:

Від. 51 Милвокі 20.00
Анаст. Г. Біловус, Дітройт 10.00
Марія Голуб, Каламазу 2.00

Цеголки:

Від. 23 Дітройт 25.00
55 Лос Анжелес 29.00

Фонд „500“:

Від. 16 Міннеаполіс 10.00

Фонд Стипендійний:

Від. 37 Дітройт, в пам'ять М. Керелюк 31.00
37 Дітройт, в пам'ять Ол. Бенъ 14.50

Фонд „Мати й Дитина“:

Від. 16 Міннеаполіс 30.00
28 Ньюарк 198.00
43 Філадельфія, (Баб.) 10.00
47 Рочестер 36.00
64 Нью Йорк 75.00
69 Лорейн 30.00
„ 70 Пассейк (Бабусі) 15.00
С. Соколишин, Нью Йорк 3.00

Пресовий фонд Н. Ж.:

Д-р Юрій Чопівський, Вермонт, Ілл. 100.00
Анна Наконечна, Ленсінг, зб. на 25-ювілею п-ва Ан-збірка на 25-ювіл. п-ва Анни і Антона Олійник з Гренд Рапидс 10.50
Ів. Бенцаль, Бронкс 10.00
Марія Колісник, Вунсакет, збірка на похороні бл. п. Розалії Вецаль 10.00
К. Копернюк, Вунсакет 5.00
Мар. Герасимович, Філад. 5.00
Мар. Клепачівська, Вермонт 5.00
Ольга Коцюба, Едмонтон 2.00
Марія Гордійчук, Клівленд 2.00
Г. Кульчицька, Сан Гозе 2.00
С. Шкраба, Бербенк 2.00
Е. Олексишин, Гартфорд 2.00
Л. Станько, Ньюарк 1.00
О. Гриньків, Дітройт 1.00
А Кривуцька, Філадельфія 1.00
Е. Хомів, Асторія 1.00
Л. Мосенец, Чизголл 1.00
М. Вандзура, Шикаго 1.00
А. Гарас, Бетлегем 1.00

З подякою

А. Кульчицька, фін. секр.
Ана Сивуляк, касієр.

Річні Збори Головної Управи

Здавня плянована зустріч Гол. Управи відбулась у днях 30. і 31. серпня у Домі СУА. Прибули містоголови Ст. Пушкар, К. Пелешок, С. Онуфрик, К. Мураль, членки Екзекутиви — А. Сивуляк, О. Слюзар, С. Стрижак, референтки М. Біляк, І. Бенцаль, О. Гординська, К. Гардецька, Н. Чапленко і членки контр. комісії — М. Кузьма, П. Пецюх і М. Бабяк. Всіх привітала в Домі СУА невтомна голова п-ні О. Лотоцька. Своєю відсутність виправдали — О. Шустер, А. Вокер, А. Кульчицька і І. Рожанковська.

Збори почались молитвою, яку провела п-ні **голова**. Потім — по відчитанні ухвал попередніх річних зборів, — приступила до звіту за півтора року праці. У тому часі наша організація дивинулась помітно вперед. Є осяги в кожній ділянці праці. Найбільш виразні вони в організаційній. Кампанія приєднання членства в імя 500 жінок із Кінгіру, дала вже гарний успіх. Маємо — окрім збільшення в кожному Відділі — також п'ять нових, а саме 43 у Філадельфії, 55 у Лос Анджелесі, 69 у Лорейні, 70 у Пассейку і 71 у Джерзі Ситі. Відновили свою працю два Відділи, що не були активні. Ювілеї 25- чи 30-літньої праці відбули — 8 Бронкс, 23 Дітройт, 24 Елизабет, 26 Дітройт, 28 Ньюарк і 42 Філадельфія. Окружні Зізди 1957 мали за головну тему культ-освітні справи. Їх перебіг був задовільний, більшість працювала комісіями. В Клівленді постала нова Окружна Рада, якої головою стала п-ні Катерина Мураль. На Окр. Зізди виїздили представниці Централі й скріплювали тим способом контакт з округою. Відбуто також різні поїздки на запрошення Відділів. Про зміну секретарки вже подано до відома. А під час відсутности голови провід СУА перебрала перша місто-голова п-ні Ст. Пушкар, а ділове ведення канцелярії п-ні К. Гардецька. Обом членам управи голова складає щире подяку.

В ділянці звязків також є певні осяги. Посвячено пам'ятник бл. п. Олени Кисілевської в Оттаві, яко-го більшу половину коштів понесли Відділи СУА. На заклик Українського Християнського Руху у-

права СУА звернулась до свого членства у справі спільної молитви в день 1. Листопада. Капеля Бандуристів розіслала по наших Відділах заклик до збірки на їх подорож. Ще краще розбудовано звязки міжнародні. У червні 1957 вислано делегацію на конгрес Міжнародної Жін. Ради в Монреалі. Від Гол. Управи була О. Лотоцька, яка займала становище делегатки Нац. Ради Жінок Америки, від Нашого Життя прибула др. Н. Пазуняк. П-ні К. Пелешок їздила на власний кошт. У березні 1958 відбуло зустріч із п-нею Рузвелт для вияснення справ, порушених у її статтях. Нашою делегацією про-водила п-ні Ст. Пушкар. У червні 1958 відбувся зізд Ген. Федерації Жін. Клюбів, де централю СУА заступала п-ні А. Вокер. Культурний обмін громадських діячків із СССР проходить за посередництвом Нац. Ради Жінок Америки, де ми маємо вгляд і голос.

Про осяги в ділянках культ-освітній і суп. опіки скажуть дотичні референтки. Зостається тільки вказати на корисні почини в господарці СУА. Думка спалення моргеджу Дому СУА спонукала Централю до акції цеголок, яка вже є в руху. Фонд Пятсот осягнув висоти 3.380 дол. Його відокремлено від фінансів Централі в окреме конто, де він чекає слушного часу.

Одначе звітний час виказує не тільки самі осяги. Є багато недоліків, що хвилюють і тривожать. Над ними треба застановитись і поважно протидіяти їм.

Перше — це слабке почуття єдності організації. Відділи не ставляться так до Окр. Рад і до своєї Централі, як повинні би. Також поодинокі членки СУА ще не знає й не цинить свого місця в українській громаді. Вона замало само-невна, замало горда на свою організацію.

Дальше — велику шкоду спричинюють конфлікти в організації. Постають із благих причин, а доводять нераз до втрати цінних людей і послаблення активності. Замість чинником згоди — Відділ стає вогнищем непорозумінь.

Третє — це невпорядкована господарка майном Відділу. Зобов'яз-

ання до Централі Відділи ставлять на дальший плян, не зважають також на кличі Централі. Перше місце займають у них місцеві потреби та збіркві кличі інших організацій.

Пані голова подала свої думки, як зарадити цьому лихові й тим закінчила свій звіт. Слідували звіти **містоголов**, із яких перший був п-ні Ст. Пушкар. Вона спинилась на праці комісії Фонду Пятсот, якої вона є головою. Не маючи змоги допомагати в'язням, Фонд Пятсот перетворився на залізний фонд допомоги. Окрім того розказала про комісію підсоветських студій, яка збрала матеріал для зустрічі з п-нею Рузвелт. Звіт п-ні Катерини Пелешок обіймав відвідини Відділів у Нью Йорку, підготовну працю у створенні нових Відділів та участь у різних імпрезах. Зокрема спинилась вона на Міжнар. Жін. Виставці, яка стала впродовж останніх років ділянкою праці СУА. Слідував звіт містоголови п-ні Павлини Будзол. Вона подала етапи праці Окр. Ради в Дітройті та накреслила при тому свою ролію. Підтримувала всі почини й у більшості їх приймала участь. Огляд праці Окр. Ради по-дамо окремо.

Містоголова з Клівленду п-ні Катерина Мураль могла похвалитись особливими успіхами. У звітному часі в Клівленді постала її заходами Окружна Рада, а Комітет Злучених Жіночих Організацій приступив до двигнення пам'ятника Лесі Українки в Городі Культури. Проект різьбаря Черешньовського вже готовий. Містоголова з Рочестеру п-ні Софія Онуфрик розказала про замітні події свого терену.

Старалась відвідати всі Відділи й слідувати за їх працею. Найбільш цікавим почином уважає відвідини жіноцтва для приєднання членства. Це шлях повільний, але успішний. Дає контакт із широкими кругами жіноцтва і великий досвід.

Слідували **господарські** звіти. Про фінанси Централі говорила п-ні Анна Сивуляк, касієрка. Подала перегляд кожного рахунку за півтора року й його характеристику. П-ні Софія Стрижак, госп. ре-

ферентка, зложила звіт про Дім США, ствержуючи його упорядкованість. З черги промовляла іменем **Контр. Комісії** п-ні Марія Бабяк. Комісія розглянула книги й перевірила господарку Централі. Подала свої висновки з кожної ділянки й побажання на майбутнє.

Почались звіти референток. П-ні Марія Біляк, **орг. референтка** подала характеристику організації. Ствердила її ріст при невеликих організаційних заходах (33 поїздки). Поклала натиск на Окружні Зізди, що дають членкам обмін досвідом. Привітала віднову праці молодечих Відділів, що якийсь час занепали були. Остерігала перед конфліктами, які є проявом громадської незрілості.

П-ні Олена Гординська, референтка **сусп. опіки**, розглянула етапи цієї ділянки. Найбільшим — це акція „Мати й Дитина“, що удержує навчальні станиці в Німеччині й Австрії. Дальшим — це праця на місцях, як дитячий садок у Клівленді (33 Відділ), зібрання букварів (63 Відділ), творення дитячих бібліотек. Дуже успішною була нарада референток сусп. опіки, переведена в травні 1957 р. у Нью Йорку. Одначе замалий є контакт Відділів із референткою Централі. Цей звіт доповнила п-ні Амалія Рублева, референтка фонду „Мати й Дитина“. Розказала, що вже 13 Відділів США має патронати. Восени 1957 р. розпочалась допомога Лемківщині (одягові пакунки), а в літі ц. р. „Допомога Бабусі“, себто акція піддержки старших заслужених жінок.

П-ні Іванна Бенцаль, **референтка звязків**, розказала про ряд імпрез зустрічей з американським організованим жіноцтвом. На бенкеті в честь п-ні Пандіт явилась численна делегація США, також на показі Пан-Пацифічної Асоціації Жінок. Брала участь у заг. зборах Нац. Ради Жінок Америки.

П-ні Наталя Чапленко, **культ.-освітня референтка**, зреферувала свої почини. В ділянці нар. творчости започаткувала збирання матеріалу для Музею США (8 Відділ, Бронкс). Вказала на потребу просувати українські книжки до американських бібліотек і піддала гадку виставок у бібліотеках і банках. Таку виставку перевела вже Окр. Рада в Нью Йорку. Вказала на потребу зближення з визначними

Союзняки Дітройту прощають п-ню Анастасію Білоус перед її виїздом до Лурду. П-ні А. Білоус сидить на переді. У першому ряді зліва: пп. Феся Сіділо, Павліна Будзол, К. Сосновська, М. Гасен, А. Горбусь. Стоять зліва: пп. А. Галишин, К. Цимбалюк, Ю. Фідюк, М. Стасів, Я. Королевич, М. Грагопірес, М. Бережанська.

Some members of Ukrainian National Women's League in Detroit at the farewell party given for Mrs. Anastasia H. Bilous before her departure for Lourdes, France. Mrs. Bilous is in fore front of the picture.

жінками, вченими чи мисткинями. Її плянує тепер 64 Відділ у Нью Йорку. Звернула увагу на гарні програми Свята Жінки-Героїні, якими повинні Відділи обмінюватись.

П-ні Л. Бурачинська, **редакторка Н. Ж.**, згадала про нові почини в журналі, як рубрику „Яка Ваша думка?“ та спогади Г. Совачевої. Адміністрація журналу тепер налагоджена. Одначе ще деякий відсоток членок не передплатив його, а це суперечить ухвалі XI. Конвенції. Також недоліком є те, що деякі Відділи присилають надто довгі звідомлення, а другі зовсім ні. При цьому пожертви на пресовий фонд недостатні.

Про **стипендійний фонд** звітувала, через відсутність п-ні Вокер — п-ні О. Лотоцька. Створений у 1944 р. фонд уділює допомог студенткам музики, медицини, журналістики й українознавства. Одноразова допомога не може перевистити 100 дол. Дотепер видано чотири (М. Милянович, Л. Головата, О. Дубрівна і М. Макар), а тепер наспіло прохання Ольги Петрової, своячки Лесі Українки.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

Найширше розгорнулась про **організаційні справи**, бо в ній взяли участь майже всі присутні. Тут висунулись на перше місце три моменти. Перше — це становище Окр. Рад. Воно все ще неясне й необгрунтоване, не має власних фондів і досі не накреслило виразного засягу праці (п-ні А. Сивуляк). Друге — Відділи в більшості працюють однобічно, не мають широкого пляну праці, не розуміють, яке повинне бути їх становище у громаді. Замало дістають напрямних і вказівок (п-ні П. Будзол). Третє — велика частина новоприбулого жіноцтва стоїть осторонь від організації. Треба використовувати всі засоби, щоб підійти до нього й приєднати його (п-ні С. Онуфрик).

Деяку застанову викликало також питання компетенції містоголови Гол. Управи і голови Окр. Ради в даному терені (п-ні О. Лотоцька).

Також ствердили всі, що найкращим засобом передавання клічів і вказівок — це особистий контакт із членством. Для цього конечні часті відвідини Відділів, дар-

ма, що вони получені з деякими коштами. Але в дальшому цей видаток повернеться організації в охоті й кращій працездатності членок (п-ні М. Біляк).

Справи **преси й видавництва** також живо цікавили всіх. Висунено домагання до редакції, щоб появлялись ідеологічні статті з ділянки жіночого руху, що є особливо вказане напередодні близького конгресу (п-ні М. Біляк). Також потрібно було б більше організаційних вказівок і порад (п-ні П. Будзол). На сходах можна б користати з матеріалу Н. Ж., реферуючи деякі статті чи Вісті з Централі (п-ні Н. Чапленко). Думка, що деякі звіти Відділів є довгі й нецікаві мала певні підстави, отже рішено скорочувати їх.

Фінансова господарка журналу знайшла одобрення. Однак журнал вимагає улпшень (більше клішів і взорів). Тому пресовий фонд потребує постійної підтримки Відділів. Через підвишку поштових оплат теперішня передплата є невиспачальна. Треба підвищити її в 1959 р. (п-ні К. Гардецька).

Дискусія про **зв'язки** тривала коротко, але видвигнула дуже цікаві моменти. виявилось, що дотеперішні осяги у зв'язках не всіх вдоволяють. Хотілося б більш імпульсивних виступів, що виявили б перед американським світом нашу культуру й наші спромоги (п-ні І. Бенцаль). Вчислювано також менші імпрези, як музичні виступи (п-ні О. Гординська) і обрядові (п-ні А. Сивуляк). Врешті ухвалено зладити плян, в який спосіб можна б розвивати зв'язки з рамені Централі, Окр. Ради і Відділу.

Суспільна опіка теж спонукала всіх забрати слово. Це є рушійна сила жіночої організації, що може притягнути багато жінок до співпраці, навіть тих, що байдужі до громадських справ. Та в який спосіб повести цю працю, щоб вона давала якнайбільше успіху?

Видвигнено кілька моментів, що могли б допомогти. Ще на останніх річних зборах запала ухвала, щоб вишколена працівниця суспільної опіки дала доповідь про те, як діє американська суспільна опіка (п-ні Л. Бурачинська). Є багато установ у нас, що займаються суспільною опікою і їх працю треба скоординувати (п-ні С. Пуш-

кар). Станція „Мати й Дитина“ при Відділі не повинна вести окремого діловодства. Це й є секція суспільної опіки Відділу, що повинна охопити всі її завдання (п-ні О. Лотоцька).

Дуже оживлено пройшла також дискусія над **культ-освітніми справами**. Зокрема спинились дискусіанти над Святом Жінки-Героїні. Це є найбільш репрезентативне свято жіноцтва й тому на думку всіх, не можна очікувати від нього доходу, а вложити в нього все, щоб воно мало належний рівень (п-ні Н. Чапленко). Також звернено увагу на те, що замало робиться в нас для поширення Музею СУА. Навпаки — із наших збірок Відділи постійно позичають народні строї, які нищаться. Пожертв на ту ціль майже немає (п-ні Ст. Пушкар). Скремою проблемою є зманіровані народні строї, в яких виступають часто при офіційних делегаціях. На це треба звернути пильну увагу (п-ні Л. Бурачинська).

При обговоренні **фінансів СУА** членки Гол. Управи розглянули поодинокі рахунки. Ствердили, що орг. фонд дуже скромний і не вистачає на організаційні поїздки. А контакт із Відділами є конечний, коли організація має жити й розвиватись. Оплат Відділів збільшувати не можемо, тому треба кошти поїздки розложити на Окр. Ради і Відділи.

Також фонд резервовий дуже скромний, а з нього покривається репрезентація СУА та видатки на зв'язки. Вкладки УКК, ЗУАДКомітету, Нац. Ради Жінок Америки, Ген. Федерації Жін. Клюбів — дальше участь у їх конгресах, зустріч із п-нею Рузвелт — все це повинен покрити цей фонд. А оплата 10 дол. від Відділу ще й дуже часто не наспіває! Це Відділи повинні зрозуміти і складати на цей фонд ще окремі добровільні пожертви. Наша репрезентація — це справа великої ваги!

Всі членки Гол. Управи з радістю привітали думку спалення моргеджу на XII Конвенції. Тому акція цеголок є дуже доцільна й повинна бути підтримана всіми Відділами СУА. Коли матимемо необтяжений Дім СУА, тоді зможемо подумати про домівки і в інших наших центрах. Стверджено, що ще не всі Відділи мають шері в

Домі СУА. Треба спонукати їх до того. Окрім того виринула думка, щоб власники шерів стали фундаторами Дому й їх імена були вмуровані на окремій таблиці.

Ухвалено прелімінар бюджету на найближчий рік.

Хоч **виховний реферат**, через брак виховної референтки, не входив у програму зборів, проте на домагання містоголови п-ні С. Онуфрик його включено у дискусію. І в виміні думок виявився засяг цієї ділянки, що повинна охопити завдання української матері під цю хвилину. Бо ж мати — це чи не найважніший виховний чинник. Її вклад у виховання — це рідна мова і молитва, плекання рідної традиції, влаштування українського мешкання і дбання про дитячу лектуру. Та її зусилля можуть вийти й поза межі свого дому. У Відділах СУА молода мати може дбати про розвагу своєї дитини. Плеканням співу, народнього танку й мистецтва можна вщипити в дитини любов до свого. А при помочі дитячих вистав можна дати їй культурну розвагу. (п.п. С. Онуфрик, М. Біляк, Л. Бурачинська, А. Сивуляк).

Ділянкою цієї праці є також співпраця з виховними чинниками — Пластом, СУМА, ОДУМ. Піддержка шкіл українознавства і цілоденних парохіяльних шкіл є конечна (п-ні К. Гардецька).

Окремої уваги вимагають діти третього покоління, що майже втратили знання мови. Для них треба б придумати виховну програму, яка зацікавила б їх співом і танком та нашими обрядами. Це допоможе нам приєднати їх до нашого гурту (п-ні Н. Чапленко).

Останньою точкою була **програма XII. Конвенції СУА**. Її реферувала п-ні Л. Бурачинська, як вислід попередніх нарад Екзекутиви. Гаслом Конвенції намічено — вклад українського жіноцтва в Америці у жіночий рух з нагоди його 75-ліття.

Головними точками Конвенції мали б бути відзначення Відділів за осяги довго-літньої праці, ухвалення нового статуту і спалення моргеджу. Однією з атракцій конгресу в розваговій частині буде виступ хорів СУА із поблизької околиці. Конвенційна книжка буде видана заходами СФУЖО (спільна для Конвенції і Конгресу).

Дискусія розгорнулася у двох напрямках. Спершу застановлялись присутні, в який спосіб можна б відзначити Відділи якомога більш справедливо, щоб нікого не поминати. Потім розглядали справи звітів урядничок і делегаток, які забирають звичайно дуже багато часу. Врешті устійнено, що Екзекутива зложить загальний звіт за працю цілої каденції, а уряднички подадуть звіт писемно, щоб він був доступний усім делегаткам. Делегатки ж привезуть теж звіти на письмі, однак матимуть змогу зложить короткий привіт.

На цьому закінчено річні збори Гол. Управи. Пані голова подякувала за участь і вичерпну дискусію. Ухвали Річних Зборів подамо в черговому числі.

У ПІДГОТОВІ ДО ОКР. ЗІЗДУ

Клівленд, Огайо

Окружна Рада ще в вересні приступила до підготовки Зізд, що має відбутись дня 18. жовтня ц. р. Вибрано три Комісії для різних ділянок праці СУА, стараючись притягнути до них членок з усіх Відділів.

Організаційну комісію очолює п-ні Євгенія Дубас, секретарка Окр. Ради. До неї увійшли пп. Анастасія Микитин (69), Евфрозина Свідрик (25), Параскева Різун (30), Марія Грушкевич (33), Софія Бура (33), Олена Шіпка (60), Марія Пашин (69).

Виховну комісію очолює п-ні Марія Мельник. Членками її є — пп. Параскева Когут (14), Марія Кукіз (14), Єва Горошко (25), Олена Тремблук (30), Михайлина Ставнича (33), Іванна Скопляк (33), Стефанія Цегельська (33), Аріна Зенцяк (60), Мирослава Шевчик (69).

Окрім обох комісій, передбачених на цей Зізд, Окр. Рада створила комісію суспільної опіки. Її очолює п-ні Стефанія Шевчук. До неї увійшли пп. Софія Гошко (14), Анна Бурко (14), Катерина Павлишин (25), Розалія Завінська (30), Стефанія Городиська (33), Ольга Городиська (33), Анна Гураль (60), Марія Зубаль (69).

**жертуйте на пресовий фонд
„Нашим малцям“**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Комісії, що підготовлять матеріал для Окр. Зізд, вже уконституувались. До організаційної комісії увійшли окрім орг. референтки п-ні Ірини Кашубинської, пп. Марія Стефанів (70) і Ольга Грицай (67), а до виховної комісії — окрім культ. освітньої референтки п-ні Марії Головей — пп. Наталя Чапленко (8), і Наталя Мітрінга (1).

ДІТРОЙТ, МИШ.

Заплянвані комісії Окр. Ради знайшли нове оформлення. Їх очолюють:

Організаційна комісія — п-ні А. Вокер, комісія будови Дому СУА — п-на О. Шустер, комісія співпраці Окр. Ради — п-ні Дарія Бойчук, комісія проектів на Конвенцію — п-ні О. Климишин, комісія суспільної опіки — пп. А. Білоус і І. Козаченко.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Прогулька над море

Окрім усіх інших праць, що проходять у нашому Відділі, Управа дбає і про розвагу своїх членок. І на протязі року відбуваються декілька таких імпрез, як „Галовін“, „Різдвяна ніч“, прогулька на ферму. А найбільш улюбленою та найбільш популярною стала прогулька над море.

На цьому місці хочу коротенько її описати. Відбувається вона рік-річно, а цього року вона вже десята з черги. Започатковано її й продовжується все з кращими успіхами.

Неділя. Сонце щойно показалося із-за гори. День заповідається спокійний і гарний. Якби на умовлений знак з усіх сторін спішать жінки до церкви вислухати Служби Божої, помолитись, віддатись у Божу опіку, щоб потім спільно з усіма поїхати автобусами на ту довгождану прогульку над море. Одна година їзди проминає блискавкою. І ми вже на місці. Заїжджається немов у наш садок. Місця доволі й вигідно. Зелена травичка, дерева, що дають таку бажану тінь у день спеки, а під деревами приготовані столи, крісла для нас. Приїхавши, закривають столи скатертями, та кла-

дуть на них усяке добро. Немов одна родина засідають за столи і починається гостина. При милій розмові біжить час скоро й весело, та сонце дає знати, що час купатись. А до моря два кроки. І знов усі громадно йдуть любоватись сонцем, піском та водою. А тут як хто захоче! Одні вигріваються на пісочку, другі пливуть аж до човнів, а найбільше тих, що, замочившись по коліна, хлюпочуться у воді, як качечки. Тут ще скорше біжить час, бо хто ж не знає чару моря? І коли вже вигрівшись на піску та попливавши до схочу, вертаються всі на свої місця, зараз знайдеться хтось перший охочий до пісні й починають від дуже давних, аж новіших. І несеться кругом берегів українська пісня, а в ній любов, туга, віра й надія рідним братам потойбіч берегів.

Коли вже сонце клониться за гору, починаються товариські гри, якими проводить наша незаступима п-ні Марія Процак. Подбає вона за все потрібне до цього. На цьому місці хочу тільки згадати про одну з них. Уставляємось у два ряди напроти себе. Вона роздає одному рядові сирі яйця. Гра полягає в тому, щоб кидати до себе це яйце якнайдовше і з якнайдалшої віддалі. Ледве комусь удасться видержати, бо на віддалі 3—4 ярдів тяжко добре кинути, як так само тяжко добре зловити, отже яйце розбивається. Добре, коли впаде на траву, але буває, що потрапить у чоло, або на суконку. Отже при вигуках сміху яйця розбиваються одно по одному, а тільки добрі „спортсменки“ виграють і за це одержують згори приготований даруночок. Подібних гор проводиться більше для розваги прогульковців, а за здобуття першого місця всі одержують нагороду.

Атракцією нашої прогульки є вибір королеви. Жюрі, що складається з наших чоловіків, засідає а докруги них ми всі маршуємо до пісні „Гей, там на горі Січ іде“. Тяжко рішитись, кого вибрати, тож приходиться кілька разів проходити.

На цьому місці не можна не згадати найважливішого, а саме, що цілу нашу прогульку п. Михайло Процак фільмує, а за якийсь час можна буде побачити та любоватись цими знімками. І саме тепер,

чи маршуємо парами, чи чвірками, все йде на ленту фільму. Минуло-рідна королева стоїть збоку та жде нового вибору, щоб пристібнути новій королеві стяжку з написом „1958“ і заложити на голову корону. Безперечно, це дуже мила хвилинка для нас усіх, а тимбільше для самої вибраної королеви. Всі присутні оплесками висказують своє задоволення, та співають їй Многая Літа.

І, немов у казці, вже за нами знайшлися такі, що наклавши повні полуμισки солодощів, частують нас своїм домашнім печивом. І при милій розмові день зближається до кінця. Пора в дорогу, до своїх рідних хат!

Приходить знову сіра буденщина. Однак цієї прогульки ніхто не може забути! Навпаки, вона здобула собі таку популярність, що не тільки самі членки, але й їх родини та приятелі дуже радо беруть у ній участь. Проведений час на свіжому повітрі при милих забавах є більш успішний, як пікніки.

Олександра Когут, секр.

ЛЕНСІНГ, МИШ.

Срібне весілля

Дня 24. серпня п-во Анна і Антін Олійники з Гренд Репідс, Миш., що недавно там замешкали, але вже здобули собі приятелів, запросили до свого мешкання на родинне свято. Прибула їх рідня і гості. По молитві, яку перевів п. Іван Богач, позасідали всі до гарно застелених столів. По обіді відспівано „многая літа“ і гості стали складати побажання, щоб Господь Бог дозволив їм дочекати золотого ювілею. Поміж побажаннями п-ні Анна Наконечна пригадала що цей срібний ювілей слід увінчати збіркою на патріотичну ціль. Розказала про значення преси, а зокрема жіночої. Гості радо відгукнулись і зложили 10.50 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Щире їм Спасибіг!

Анна Наконечна
голова 38. Відділу СУА

ЮТИКА, Н. Й.

Весняний період у 57-му Відділі СУА безперечно був удалим; почався він Великоднім Базаром 6-го квітня п. р., що його влаштували

реф. сусп. опіки п-ні В. Величко при допомозі пп. В. Яцків, Р. Гарбовської, Т. Савицької, М. Вігакової, О. Коцинди та Я. Івасів. Квіти й верба (була бо Вербна неділя) надавали ще більш привабливого вигляду гарним вишивкам, містецьким писанкам, запашному печиву та оригінальній кераміці в нар. стилі (праці п-ні Теодозії Савицької, вона ж і виконавець гарних писанок) розкладеним дбайливою рукою на білосніжних столах у залі при церкві св. Володимира.

Чистий прибуток у сумі 100 дол. вислано як „Великодню писанку“ залишенням у Німеччині. На особливу подяку заслуговують щедрі вишивальниці: пп. М. Крпельницька, К. Войтович, В. Яцків, Лужна, Дуб та інші.

Шукаючи засобів знову поповнити Відділову касу, орг. реф. Рома Гарбовська і сусп. реф. В. Величко організували 3. травня ц. р. Продаж Уживаних Речей (Rummage Sale) в одній із ютицьких крамниць.

Речі щедро були даровані нашими громадянами, заохочуваними до того о. Б. Смиком. Під час денного і вечірнього чергування в крамниці продавали пп. В. Величко, О. Коцинда та М. Смолій. Прихід у сумі 40 дол. вислано для немічних і старших жінок в Європі.

Виступ наших дітей із народними танцями перед американським глядачем на святі „Мати й Дочка“ 12. травня ц. р., був зумовлений бажанням добросусідських зносин та популяризацією нашого мистецтва серед чужинців. П-ні Р. Гарбовська — одна з найрухливіших членок нашого Відділу — була душею цієї справи. Значно сприяли їй у тому голова п-ні Марія Когутяк та п-ні Софія Холявка учителька нар. танків Юного СУМА, силами якого здебільша й дано виступ. Відгук із вдалого вечора (з світлинами) читали ми в англомовній пресі нашого міста. При фортепіані перебував мгр. З. Савицький.

Турбуючись за всі потреби українського культурного життя, Відділ перебрав на себе й обов'язок перевести Свято Матері, яке відбулося успішно 18. травня при співучасті місцевого Юн. СУМА. Свято підготували вих. реф. Т. Са-

вицька та секр. В. Яцків. Радісне враження від цієї вистави лишилося у глядачів, програма бо була різноманітна й зворушлива: сольоспіви, дуети, деклямації, гра на фортепіані, кларнеті та гітарі, хор та танки (балетмайстер С. Холявка) та інше. А виконавці (хай дарують мені малі учасники, що за браком місця не вчисляю їх) — милі юні личка — не могли не викликати гарячої прихильності в матерів, які щертв заповнили залю. Змістовний реферат на святі виголосив учень Н. Томич.

Фортепіановий супровід спочивав у руках хоч молоденьких та зате певних п-ні Маріянни Бурак. Прихід із свята розділено між садком і школою в Розенгаймі (15 дол.) та місцевим садком (10 дол.) як „діти дітям“.

Щоб пожвавити товариське життя ютицької громади, дня 17-го червня відбувся лікнік і вечірка в українському гр.-катол. парку. Успіхові задуманого діла сприяли незтомні руки пань: В. Яцків, Я. Томич, Я. Івасів, Н. Лукашевич, Р. Гарбовської, М. Крпельницької, О. Коцинди, С. Літинської, Р. Рабарської, М. Смолій, М. Дмитрів та О. Лукашевич, а також панів Войтовича і Коцинди. Пікнік почався опівдні розвагами, несподіванками, гутірками й піснями в зелену гаю, а закінчився вечірною та танцями під звуки оркестри Р. Кожухара пізно ввечері. До участі були запрошені сусідні Відділи (Сиракюз, Коговс та Амстердам), що, на жаль, через хмарну погоду не приїхали.

Неділю однак проведено дуже вдало, тому вдволені повертались союзнянки додому, а енергійна голова п-ні Марія Когутяк уже накреслювала плян на осінній сезон, що ось незабаром має початися.

Не можна збути мовчанкою й уваги, що її виявила сусп. опіка Відділу до хворих членок Відділу чи породіль, відвідуючи їх по шпиталях, посилаючи квіти й листівки; так само зустрічано привітаними й подарунками новоприбулих до Ютики українців, а надто, як серед них були активістки жіночого руху.

Прес. реф. 57 Відділу Л. В.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Крізь Торивці Життя

— Так, але чи доїду? — Ховаю очі і починаю обуренням доводити, що немає підстав до такого питання. На щастя довели його, але віддали матері майже трупа.

Взагалі за весь час моєї подорожі я не зазнала, що значить для сестри смерть довіреного їй хворого. Нам давали лиш таких, що мали силу перенести подорож. Зі смертю я познайомилась уже пізніше у шпиталі, а звикла до неї шойно за часів I. світової війни.

До Іркутська ми їхали з хворими звичайно 10 днів. Там передавали їх на евакуаційний пункт і вертались до Харбіна по новий транспорт. В Іркутську затримувались 2-3 дні. Здавали брудну і набирали чисту білизну, пересипали сінники, набирали харчі на новий рейс. Лікарі і деякі сестри користали з часу на розривки.

Іркутськ — гарне місто, положене на річці Ангари. Вода в ріці прозора так, що видно всі камінчики на дні. Витікає з Байкалу і має безліч холодних джерел, а тому і в літі в ній вода дуже зимна. Зимою вона промерзає до дна і це цікаво можна спостерігати. Відбувається воно дуже швидко. Мороз, що доходить до 40—45°, підносить цілі хмари пари над текучою ще рікою, яка здається благає ласки. Але за годину, дві, вона скована льодовим панцирем, стає мертвою.

Та в Іркутську не було тоді зовсім безпечно. Мало того, що всі візники були з каторжан, що відбули свій термін, але крім того по вулицях, коли тільки почало сутеніти, швендялись підозрілі люди в військовій уніформі. Тому нам, сестрам, наказано завжди до сумерку бути на поїзді. Одного дня я якось запізнилась і верталась о 6-ій год. візником. Підїхали до Ангари, візник звернув на лід, коли хтось схопив коней за уздечки і в мої сани з обох сторін влізли якісь військові. Один із них поклав мені руку на плече, але побачивши однострій сестри, тільки розчаровано крикнув: „От, сестричка!“ і всі в ту ж хвилину зникли. Відбулося це так швидко, що я навіть не встигла налякатись. Командант суворо нагрімав на мене, коли дізнався про мою пригоду і повторив наказ усім сестрам.

Находило Різдво 1905 р. Зустріли ми його в Чіті, їдучи порожняком. В навечеря Різдва на маленькій стації перед Чітою всів до нашого поїзду священник і відправив у вагоні Всеношну. Співав хор, зложений із сестер і санітетів. Хоч у росіян немає СвятВечора, як в нас, а був дуже врочистий, зворушливий настрій. Багато плакало, а я була перша, згадавши братів в окопах та їх родину в запіллі.

До Харбіна приїхали ми 3-го дня свят і я з жахом дізналась на евакуаційному пункті, що одного з моїх братів привезено тут до шпиталю. Спасибі

командантові, що не пустив мене саму, а дав санітета. За кілька хвилин ми не йшли, а просто бігли полем до шпитального городка, що містився 5 км від двірця. Це була величезна площа, де було 20-25 бараків із шпиталями. Вже сутеніло, як ми вийшли з поїзду і було зовсім темно, коли я вбігла до бараку (число бараку я знала). Зустрівши якусь сестру, я спитала, де лежить брат. Її відповідь мене заскочила. — Ви ж знаєте свого брата, то й шукайте його! Та мені було не до суперечок і я пішла його шукати. Обїйшла кілька разів цілий барак — брата немає. Певне в мене був розпучливий вигляд, бо один із ранених старшин спитав мене, кого я шукаю? Дізнавшись, хто мій брат, він показав на сусіднє з ним ліжко, чисто прибране. Я знала, що померлих виносять із палати до мертвецької і неприємно поглянувши на ліжко, впала на нього.

— Сестро, Бог із вами! — донісся до мене голос старшини. — Заспокойтеся! Він живий і здоровий, поїхав до знайомих, бо позавтра вертається на фронт. Напишіть йому записку, де він зможе вас зустріти!

Заспокоївшись і призначивши братові зустріч на двірці, полентались ми знов до поїзду, де мене нетерпеливо чекали сестри. Коли я розказала про зустріч із шпитальною сестрою, мені це зараз пояснили. Не можна дивуватись цій різкій відповіді, коли стільки „сестричок“ розшукує своїх „братчиків“ За таку „сестричку“ прийняла вона напевне й мене. Я не зовсім погодилась із тим, але згодом мусіла признати, що є деяка правда в тому.

На другий день я довго чекала брата в почекальні, на двірці. Багато старшин вешталось там, придивляючись до кожної жінки. Нарешті один із них, у незграбному, чорному кожусі і високій шапці підїшов до мене нерішуче і спитався: — То ти? Почувши рідний голос, я підскачила і ми кілька хвилин мовчки дивились одне на одного. Брат дуже змінився. З чепурного, елегантного старшини, не лишилося й сліду.

— Ти не впізнав мене? Та ж пройшло всього кілька місяців, як ми бачились? — питала я, радісно сглядаючи його цілі руки й ноги.

— В тій машкарі? — сміявся він, — давно вже дивлюсь на тебе, ніби ти, а ніби й ні!

Ми зайняли окремих столик у буфеті. Багато старшин підходили до брата вітатись і з зацікавленням поглядали на мене. — Моя рідна сестра — поясняв він їм. Старшини брали під дашок і відходили. Я знала брата й розуміла його поведінку. Сиділа люта і червона. Обід не йшов у горлянку.

— Тільки не плач! — нарешті сказав брат, нагадавши мої дитячі химери. — Зараз розплачуся й поїдемо до Язвина. Слова сказати не дадуть.

На візнику нам обоїм полегшало. — Я радий, що ти вбрана так, що й я не впізнав тебе, хоча й це, як бачиш, не дуже допомагає. Але як це я, побачивши такого страхопуда, не згадав, що на такий вибрик здібна тільки ти? *A la guerre comme a la guerre!* Що? — жартував він.

— Ну ти теж виглядаєш у цьому кожусі ніби продавець худоби. Всі старшини чепурні, при зброї, а ти хто зна що!

— Ет, ті всі сидять у запіллi, а я за всі вісім місяців уперше приїхав з фронту відмитись та відпаритись у лазні. Місяцями чобіт не скидав, а зброї мені в окопах непотрібно. Та якби не дошкулив мені ревматизм, то й тепер не приїхав би!

На другий день я відправила його знов на фронт, набувши ще більшої пошани до старшин, що чесно сиділи разом із вояками в окопах.

У лютому 1905 відбувся останній бій під Мукденом. Ранених була така маса, що ми виїхали на перші позиції, доповнивши поїзд ще теплушками. Непереможна російська армія знов відступала, вкриймаючи шлях трупами. Часописи писали про пляновий відступ, а нам, очевидцям, він здавався панічною втечею. Мене дуже мучила невідомість про долю братів, тим більше, що мала ранених із їхніх полків, які розповідали різні страхiття. Дурманила себе працею і при кожній нагоді благала команданта улаштувати мене в одному з харбінських шпиталів.

Прибувши до Харбіна зі свіжими раненими фронту, ми негайно перевантажились і виїхали того ж дня до Іркутська. Уже в дорозі я одержала телеграму: „Полковник Х. тяжко ранений у голову“ Командант, знаючи мою привязаність до брата, запропонував мені негайно виїхати до нього. Але на мене напав забобонний переляк. Чи за те, що я покину обов'язок біля довірених мені хворих, мене Господь Бог покарає смертю брата? Ні, відповіла я, подумавши, своїх хворих не кину!

Останніх 9 днів до Іркутська я кожної хвилини чекала телеграми про смерть брата і не могла спати ні вдень, ні вночі. Щоб ночі скорше проходили, я вартувала вночі, відпускаючи спати призначених для того сестер.

Здавши в Іркутську своїх хворих, я в той же день виїхала назад санітарним поїздом, що мав інструкцію їхати спішно, поза чергою, до Харбіна. Їхали ми порожняком, минаючи пасажирські поїзди. Але в Чіті цей поїзд одержав наказ їхати в іншому напрямку. Аж тоді спостереглась я, що в поспіху не взяла з собою грошей, яких мені в санітарному поїзді не було потрібно. На щастя в мене була посвідка, що я їду в службовій справі і на цій підставі мені видали квиток II кл. до самого Харбіна. Але з Чіти ще 3 дні їзди до Харбіна, а в мене при душі ні копійки!

В Чіті якісь старшини, що вертались із відпустки, відступили мені цілий переділ та залишили на столику великий кусень папушника. Згодом приєдналась до мене ще одна сестра, яка відразу звернулась до мене з проханням, чи не відступила б я їй кусник „мого“ папушника, бо, мовляв, у неї сир, але хліба нема. Я мусіла признатись, що то не мій. Ласо поглядали ми на папушник, але відрізати не рішались, хоч голод і давався відчувати щораз дошкульніше.

Але пошана до чужої власности, видно так глибоко в нас сиділа. Цілий день цей папушник глузував собі з нас і нашого сумління, дратуючи наш апетит. Випадково ввечері побачила я одного з тих старшин у коридорі, не видержала — „хай забере спокусу, або запропонує її нам“ — подумала я.

— Пане поручнику, — сказала я, сподіваючись що ми нарешті заспокоїмо свій голод, — ви забули тут свій папушник.

Але в той же момент сталося щось зовсім несподіваного. Не відповівши ні слова, старшина увійшов у переділ, схопив папушника і викинув його на ходу поїзду за вікно, а ми, як дурні, подивились йому вслід. Добре дісталось мені від сестри, але на щастя вона скорше вийшла з поїзду, а я, повернувшись лицем до стіни, пролежала решту дороги до Харбіна.

Раненого брата я вже не застала в Харбіні. Його вивезли на довше лікування до Чіти. Та саме тоді, як я приїхала, привезли двох моїх двоюрідних братів. Один із них був теж ранений у голову і я залишилась до приїзду мого потягу. Командант обіцяв привезти мені вістку про брата з Чіти.

За кілька днів дійсно прибув поїзд, на якому я працювала. Моему братові в Чіті вже було легше. Та коли командант довідався про нове нещастя, пішов мені назустріч і списав мене на місяць до резерви сестер евакуаційного пункту. А сестри на поїзді розібрали між себе мої вагони, щоб мене не викреслили зі штату.

Подякувавши командантові й попрощавшись із персоналом, я — оточена сестрами сходила зі східців вагону, коли побачила перед собою нового, призначеного до нас лікаря. — Д-ра Совачева я десь перед тим пізнала. Висока, струнка постать у шкіряній куртці і смужковій шапці стояла передо мною. Блакитні очі міряли мене суворим поглядом.

— Сестро, де можу побачити команданта? — спитав він мене сухо.

Розвезена доброю атмосферою в моєму поїзді, я так само зміряла його очима й зухвало відповіла:

— Не знаю, спитайте санітетів! — А командант, що тут же вийшов відпровадити мене, крикнув:

— Прошу, пане докторе, до послуг!

Д-р Совачів підніс руку до дашка:

— Дякую, сестро, за ласкаву відповідь, — сказав ще гостріше і зник у вагоні.

— Арогант, — заявила я сестрам, — він здається однієї бригади з моїм братом, але не люблю зухвалих.

Так відбулася наша перша зустріч. Ніколи не думала я, яке значення вона матиме для мене.

На евакуаційному пункті, що містився біля двірця, мені відвели кімнату. Тут я й розташувалась і розвела своє маленьке господарство.

Бо в мене було ще одне, окреме завдання. Ще по Новому Році дістала я телеграму від свого кузена з фронту, що знав про мій побут. Він мав товариша, якого жінка тоді народила хлопчика у Харбіні й при породі померла. Немовлятко зосталось там під доглядом різних няньок, а батько дуже тим хвилювався. То ж мій кузен, знаючи, що я двічі на місяць буваю у Харбіні, прохав мене провідати, як малому живеться. Я бачила його вперше, коли йому було

чотири дні. Звісно, не могла тоді багато про нього сказати. Потім завважила, що малий Славко не має відповідної опіки. Нянька десь пропадала й я заставляла його самого. Отже коли мені прийшлося замешкати на місяць у Харбіні, то я зразу ж подумала про те, щоб заопікуватись немовлятком.

Отже коли тільки я влаштувалась на евакуаційному пункті, зараз взяла до себе малого Славка. Няньку я підшукала йому старшу жінку, в якій не було однієї ноги (колись її поїзд відрізав) і яка з огляду на свої роки й каліцтво не вешталась нікуди. І так почали ми спільно доглядати дитину, аж поки не можна буде її рідні передати. На санітарному поїзді знали про нього, звали його „сином 3-го санітарного поїзду“, а сестри нагачкували йому цілу купу светриків, ковдрочок і т. д. Я ж завжди любила дітей, а до того малого привязалась, як до рідної дитини. Бували й звісно неприємні коментарі з приводу „сестри з дитиною“, були й доноси до Червоного Хреста про „аморальність сестер“, але мені це було байдуже.

Одного разу брат, повертаючись із Чіти на фронт, застав мене в мент, коли я купала Славка. — А це звідки? — спитав він. — Бог післав! — Та знаю, що не твоє, але виглядає досить підозріло для тих, що тебе не знають! Чув я про „сестру з дитиною“, що так відважно влаштувалась на евакуаційному пункті, але не уявляв собі, що це саме ти! — сміявся він, але сміялись і його очі, бо в нього було аж сім малишів.

Окрім того я велику увагу приділювала раненому своякові. Михась Саренко був на кілька літ молодший від мене і в наших дитячих грах до мене дуже привязався був. Він був тихою, спокійною дитиною. А й тепер, коли йому було яких 20 років, зустрів мене словами:

— Не думай, Ньюсю, я нікого не вбив!

— Гарний з тебе вояка, засміялась я, що на війні нікого не вбив!

— Але ж японці теж мають батьків і сестер!

Разом із ним лежало кілька ранених японців. — Знаєш, їм гірше, ніж нам, говорив Михась, і ранені, і полонені, серед чужих. Я не пережив би цього. Піди до них, поговори, почастуй чимнебудь. — Та вони ж не розуміють мене, боронилась я. — Иди, йди, штовхав він мене, як химерна дитина. Я пішла і ніяково простягнула їм коробку з овочами. Та зустріла такий цинічний і призирилий погляд маленьких, скісних очей, що почервоніла. Але треба було витримати. Я стояла досить довго з простягнутою коробкою і, не спускаючи очей, вперто дивилась їм у вічі. Один із них, врешті посміхнувся згорда, повернувся спиною до мене. Я виїняла кілька овочів із коробки, поклала на їх столик і скоро втекла, боячись, що вони кинуть мені вслід оті помаранчі. А там заплакала від образи. Дуже поволі, — а я була у брата щодня — вони таки привикли до мене і хоч я ніколи не чула від них жодного слова, але коли проходила повз їх ліжка, не бачила того призириства в їх очах, що давніш. Щойно згодом я зрозуміла їх почування — для них я була ворогом і переможцем, від якого вони не чекали ні ласки, ні уваги і таким ворогом залишилась до кінця.

Звичайно коли я була у брата, всі легко ранені,

Рідня Ганни Совачевої — зліва брати Кость, Віктор, Михайло і Федір, а по середині між ними дядько Василь. Relatives of Hanna Sowatchewa, author of these memoirs, her brothers prominent in the army, and her uncle, who played an important role in her career.

які могли ходити, збиралися біля його ліжка. Посідають собі, хто де може і розмовляємо всі. Вони ділились зо мною своїми враженнями від перебутих боїв життя в окопах, а часом теж згадували рідню й дитинство. Особливо врізалось мені в пам'ять оповідання одного старшини-козака, років 35, як він вирішив дитиною втопитись. Одержавши за щось від батька, теж козачого старшини, добру порцію в шкіру, дитина 6—7 років вирвалась із його рук і кинулась у ставок перед хатою. Він був в одній сорочині. Вітер надув її і тримав на поверхні. Але згодом сорочка набрякла водою і хлопця почало тягнути в глибину. Батько мовчки стояв на ганку ніби не звертав уваги на його зусилля виплисти. Та коли, як хлопцеві здавалось, прийшла його остання хвилинка, батькова рука витягнула його за волосся з води і невблаганний пасок знов загуляв по його спині. Я слухала й недобре почуття до батька ворушилось у моїй душі. Та глянула на оповідача і ніжний, безмежно лагідний усміх на його лиці переконав мене, яку силу чару має для людини на фронті рідна хата, рідна сім'я, навіть рідний пасок!

Від Мукденського бою пройшов уже місяць. Ходили чутки, що японці йдуть на Цицикар. Харбін міг бути відрізаний. Що було б тоді з малим Славком? Треба було вивезти його за всяку ціну. Брати вже видужали від ран, той, що був у Чіті, вже повернувся на фронт. Куля зрізала йому брову, один міліметр вліво і наступила б смерть. Михась Саренко теж збирався вертатись до полку. Як не шукали лікарі кулі в його голові, скільки разів просвітлювали її, нічого не могли знайти, а факт, що вона мусила десь бути! Та зрештою, не знайшовши нічого, заявили, що вона „закапсулювалась“ і випустили його зі шпиталю. Наш старокозацький вислів „вилізався від ран“ — дуже підходив до цього випадку.

Місяць моєї відпустки з поїзду теж кінчався. Сидіти в Харбіні вже не було чого і я рішила верну-

тись на поїзд, що стояв у ремонті в Чіті. Батько Славка допоміг мені влаштуватись на санітарний потяг у напрямі Чіти, щоб відвезти туди Славка, де вже було для нього заготоване помешкання й відповідна опіка.

Іхала я в окремому переділі з нянькою й дитиною. Командантом поїзду був якийсь полковник із великою протекцією. Елегантний, завжди напарфумований він робив на мене враження типового старшини запілля. Я незлюбила його відразу, саме за його тон до підлеглих йому сестер, які теж робили дуже відемне враження. Сиділа з малим у своєму кутку чекала на Чіту.

Був кінець квітня. Все зеленіло довкруги. В місячні ночі не можна було відорвати очей від краєвиду. Зелений безкрай степів Манджурії полонив серце. Санігети, як тут казали, з „хахлів“, яких було чимало, не відривали очей від тієї краси, що нагадувала їм рідну землю. Маленькі звірятка, що їх там називають „пільними собачками“ з породи тушканчиків, вкривали горбки степу. Хоч кінця війни ще не передбачалось, але на фронті був спокій, брати повернулись здоровими на фронт, Славко їхав у безпечне місце і я вдихала повними грудьми радість весни.

Нераз переїздила я тією дорогою раніш та ніколи вона не чарувала мене так, як тепер. Особливо цікаво було переїжджати „петлю“, себто місце, де при допомозі тунелів поїзд — роблячи коло — спускався нижче. Я ще тоді не знала Альп та їх чудових залізниць. А ця „петля“ кожного разу відкривала мені нові види природи Сибіру.

У Чіті мене чекали. Поїзд стояв у ремонті, персонал нудьгував і розважався, як умів. Доктор-арогант, що здобув собі загальні симпатії, улаштував щоденні прогульки в ліс, вчив сестер грати в шахи, круглі ітд. Мене зустрів весь персонал на двірці, за виїнятком згаданого доктора, як якусь „героїню“. Замовлено вчистий обід. Лікар-еврей виголосив промову на тему „не та мати, що породила, а та, що вигодувала“, командант із захопленням згадав брата, з яким познайомився під час перебування його у шпиталі. Тоді брат був героєм дня, а я, переїмаючи пошану за його геройські вчинки на себе, сяяла від гордощів. Під час Ляонського бою від братового полку залишилось у живих тільки 500 чоловік і три старшини. Брат із тими недобитками пішов знов в атаку і зайняв чужі окопи, за що одержав Герогіївську зброю і призначення на пост команданта полку, маючи 36 років.

Саме під час тих промов увійшов до загальної їдальні д-р Совачів. Байдуже поздоровкавшись із сестрою героя, я почула, як він відповів на заввагу команданта: — Так, нічого полковник. Скоро вискочив вгору!

Матінко Божа! Що ж то за нахаба й зухвалець, подумала я, червоніючи від зневаги. — За все життя не скажу до нього ані слова.

По обіді проектувався прохід усього персоналу в ліс. Сестри кликали й мене, розказуючи, що д-р Совачів такі прогульки чудово провадить. Але я відмовлялась. — Я мало знаю вашого д-ра Совачова,

але він мені рішуче не подобається, заявила я їм у вагоні.

— А то чому? — почула я раптом його голос. — Ходіть, сестро, з нами! В лісі так гарно, а я не буду псувати вам нервів своєю особою!

— Мені голова болить, — збрехала я.

— В лісі забудете про голову, — переконував мене доктор. Сестри не хотіли нічого чути про відмову і я таки мусіла з ними піти.

В лісі мені вдалося нишком відстати від гурту. Я скрутила в бік. Поволі затихли голоси і я з полегшою відчула себе сам-на-сам із природою. Першою думкою було повернутись на поїзд, але спокій і тишина в лісі заколисували увагу і я пішла просто наперед. Яке ж було моє здивування, коли я побачила, що мій „арогант“ іде мені просто назустріч. Хвилину стояли ми один проти другого, як два злодії, прилапані на одному злочині.

— Ви, сестро, дуже необережні. Цей ліс тягнеться на десятки кілометрів, — сказав він.

— Я вертаюсь до поїзду, мені голова болить, — збрехала я знов.

— А йдете саме в протилежному напрямку. Я знаю цей ліс. Я ж мисливець і щодня буваю тут.

— З товариством? Це вам у полюванні не перешкоджає? — уціпливо спитала я.

— Ні, сам. Моею справою є лиш витягнути їх у царство природи. Я ж українець і люблю бути з природою сам на сам. Прошу йти за мною, бо йнакше не вийдете на шлях!

Засоромлена, я попленталась за ним. Мовчала, бо не хотіла його послуги, але мусіла нею покористуватись. Йшли ми яких 2—3 години і спізнились на вечерю. На поїзді вже всі давно повернулись. За доктора ніхто не турбувався, бо до того, що він несподівано зникав під час проходів, всі звикли. Але за мене всі боялись. Коли побачили нас удвох, почались натяки й жарти. Та байдужий доктора вигляд і моя насуплена міна не давали до того підстав. Але внутрі я мусіла признатись собі, що мое непривітне наставлення до доктора змінилось через цей саме *tete-a-tete* впродовж двох годин. Всю дорогу оповідав він мені про рідну Полтавщину, про матір і сестру і з цих слів я побачила іншу людину, просту й люблячу. Я зрозуміла чому його всі так любили на поїзді і хоч трималась від нього здалека, перестала називати його „арогантом“ і „нахабою“.

Ремонт поїзду затягнувся. Ми стояли без діла, я нудьгувала, а досвід пережитого був надто тяжкий. Саме тоді приїхала до Чіти канцелярія Головноуповноваженого Червоного Хреста Кауфмана. Я пішла туди дізнатись, чи не можна буде мені писатись із санітарного поїзду та дістати призначення до одного з Харбінських шпиталів. В канцелярії мені сказали, що всі мої документи давно вже надіслали з таким саме вирішенням до Червоного Хреста в Харбіні. — Ідьте туди і домагайтесь призначення, порадили мені.

Втішена тим повідомленням я повернулась на поїзд і застала всіх пригнобленими. — Подумайте, командант одержав телеграму про негайне відкомандування д-ра Совачова до Харбіна!

(Продовження буде)

Вісті з Фонду „Мати й Дитина“

Перегляд праці шкіл українознавства за шк. рік 1956/57 закінчуємо цими звітами:

ЕРЛЯНГЕН

Школа існує від 1955 р. Від 1954 р. піддержує її 19 Відділ СУА в Амстердамі.

На початку шк. року 1956/57 було записано 10 дітей, на кінець року залишилось їх 7. Трое дітей виїхало до ЗДА. Діти були поділені на 3 групи. Навчання провадилось у суботу окремо для кожної групи: дві менші по 45 хвилин, а у 3-ьої 1 год.

За такий короткий час не можна сподіватись великих успіхів від навчання. А проте все ж зроблено, що можливо. Вчителька п. Павло Гуцайлюк навчив дітей перших двох груп читати й писати, а в 3. групі пройдено дещо з граматики, як також з історії й географії. У 2. групі історичні перекази й легенди, а в 3. групі українські племена, їх поселення та перші князі. З географії великі міста, промисл, торгівлю і рільництво.

З імпрез відбулися — Свято Листопада, св. Миколая, Свячене. Шкода, що не було Свята Т. Шевченка і Свята Матері, що його так люблять діти.

ВІНЕНДЕН

Школа заснована 4. вересня 1956 р. заходами Гол. Управи ОУЖ. Патронат над нею має 66 Відділ СУА в Нью Гейвені.

Дітей записалось 5 і всі відвідували школу до кінця року. Вік дітей від 9-11. Учні були поділені на 2 групи. Навчання відбувалось раз на тиждень по 1 год. для кожної групи.

Все що можна було зробити за таку мінімальну кількість часу, вчителька п-ні Софія Кушнір старалась проробити. Діти навчились читати й писати рідною мовою. У переказах про перших наших князів, про українські міста, ріки, гори і моря вони ознайомились із початками нашої історії й набули елементарне уявлення про землю нашої країни. До цього, від своєї вчительки навчились українських пісень. Шкода тільки, що вчителька у своєму звіті не зазначила, чи діти вивчали вірші і які саме. Вивчення напам'ять поезії і прози

STATEMENT REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912. AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933. AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION OF

OUR LIFE, published monthly, except August, at Philadelphia, Penna., 1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher, Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St. Editor, Lidia Burachynska, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Managing Editor, Cecilia Gardecka, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Business Manager, Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

2. The owner is: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

President: Mrs. Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Vice-President: Mrs. Stefania Pushkar, 823 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Rec. Secretary: Mrs. Lidia Lemishka, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa. Fin. Sec'y: Mrs. Antonia Kulchycky, 2231 Fairmount Ave., Phila. 30, Pa. Treasurer: Mrs. Anna Sywulak, 112 Dewey Rd., Melrose Park, Pa.

3. The known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

Helen F. D. Lototsky, President

Sworn to and subscribed before me this 18th day of September, 1958.

Emil Kulchycky, Notary Public

(My commission expires January 6, 1961.)

сприяє розвиткові мови, що особливо важливо на чужині, коли дитина, перебуваючи в чужинському оточенні, забуває легко свою мову. Навчання релігії не було.

При школі є невеличка бібліотека, яку подарувала Управа ОУЖ і вчителька. Вона ж і провадить цю бібліотеку.

ЛЯНДСГУТ

Школа існує від кінця 1957 р. Зорганізувала її Управа МІУЕН, а патроном її є Об'єднання Українців Вашингтону.

На початку навчання було 15 дітей. Пізніше одна дитина захворіла і шк. рік закінчило 14 дітей. Вік дітей — 7-12 і вони творять одну групу. Навчання відбувається двічі в тиждень по 2 години.

Вчитель п. Богдан Кончилс провадить навчання читання і писання за букварем. Історію України вчить о. Дублянський, а релігію о. парох Проскурницький. Діти вивчили кілька пісень і віршів.

Тому що навчання в тому шк. році тривало дуже коротко (три місяці), не можна ще нічого сказати про наслідки роботи з дітьми.

М. Ю.

ПЕРЕПИСКА АДМІНІСТРАЦІЇ „НАШОГО ЖИТТЯ“:

п. Марія Москаль, Австралія: Дякуємо ввічливо за подану змінену адресу. Там теж зазначена належитість на передплату. Гроші можна прислати просто міжнароднім грошовим переказом.

п. Катерина Нос, Бруно: Дякуємо за листа від 24. вересня ц. р., все в порядку. В серпні „Наше

Життя“ не виходить. Повідомляємо все про це наші ВП. Передплатниці на другій сторінці обкладинки в першій колонці згори. Тішимось, що подобаються Вам взори вишивок.

Цимбаліста Марія, Покіпці, Н. Й.: Дякуємо ввічливо, що відізнались.

4. число, як бачите на посилці, повернулось з пошти з заувагою, — moved, no left address, — і ми через те не могли даліше висилати журналу. Тепер ми вислали Вам всі числа від квітневого до вересневого включно. Дальші підуть нормально. Сердечно поздоровляємо.

НА ЦІЛІ СУА

На поминках по бл. п. Розалії Вецал у Вунсакеті, дня 21. серпня, зложили присутні 175.50 дол. на народні цілі, а з того приділено 10 дол. на прес. фонд „Нашого Життя“. Щире Спасибі!

Замість квітів

Бажаючи піддержати свою пресу, яку покійна Розалія Вецал любила, п-ні К. Копернюк із Вунсакету зложила на „Наше Життя“ 5.00 дол.

Із срібного весілля

На срібному весіллі п-ва Олійників у Гренд Репідс, Миш., гості зложили на прес. фонд Н. Ж.: По 2 дол. — пп. Анна й Іван Наконечні і Анна й Антін Олійники, по 1 дол. пп. Марія й Микита Мальовані, Анна й Іван Богачі, Анастасія Полегонька, М. Натига, а решта дрібними. Щире Спасибі!

Анна Наконечна з Ленсінг

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy
Foreword by Clarence A. Manning

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Весна	50¢
Літо	70
Зима	50
Листочки	40
Золоте Павутиння	50
Веселий Струмок	50
Срібна Зірка	50
Для Малят	60
Ой, хто там?	80

ВИДАННЯ СУА:

Рівноапостольна свята Ольга	\$1.00
На громадський шлях ..	1.00
Визначні жінки України	0.40
Городина й овочі	0.60
Давні річники журналу „Наше Життя“ повні	2.00
неповні	1.50

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ СУА

Our Life

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

В українському мешканні — українська вишивна!

ВИШИВАНІ СЕРВЕТКИ

кожної величини
можна набути
в кооперативі „БАЗАР“
у ціні від 1.90 до 11.60 дол.

B A Z A A R
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia, Pa.

Жадайте цінників!

Взори — гуцульські, бойківські, буковинські.

Вже вийшла з друку
нова книжка

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

ХРЕЩАТИЙ ЯР
накладом В-ва „Слово“
— Ціна 4.50 дол. —

Замовляти у В-ві „Слово“:
“Slovo”, P. O. Box 32
Stuyvesant Sta.
New York 9, N. Y.

The path traversed by
the Ukrainian woman
is described in the book

THE WOMAN OF UKRAINE

Published by the Ukrainian
National Women's League
of America

\$1.00

Нова збірка для дітей
на осінні й зимові місяці
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

Упорядкувала
Марія Юркевич

Ціна 50 ц.
з пересилкою 55 ц.
Замовляти у Централі СУА

ГОРОДИНА Й ОВОЧІ

Упорядкувала
Наталія Костецька
з пересилкою 65 ц.
Замовляти у Централі СУА